cema potuit proportionabiliter anq ~~[illegible]~~ semper applicari.

47. Prima soluo: gradq vegetandi et sentiendi oriuntur i anā rationali, non solu virtualiter sed fte eminenter. Pro: de anā rationali abluit plato, quod sit vegetabilis et sensibilis; sed ad h non sufficit animā virtualis nec pure eminentalis, non enim silex fit ignis ex eo quod virtualiter contineat ignis, nec Deus dicitur hinnibilis ex eo quod eminenter contineat equus: ergo anā rationalis fte è vegetativā et sensitiva, sed cu quadq eminentia et potentia Deus.

48. Pro 2o: licet ut causa efficiens praeexistit operatio et vestitis causae algus esse suffiat quod illu potineat virtū seq tamq ut illu omnes i genere causae finalis, et per mi exhibitop, cu esse finalis nihil add sit quod ipsa fta ut o. mutatā; sed anā rationalis in genere causae finalis ostuit corpo fte vegetativo et sentiuo: ergo.

49. 2a Soluo: anā rationalis tm unica, et sui actioni differt omnō actis perficit et dertas gradq superiores vegetandi et sensiui unquaq in propria linea; acquirit è fte eminenter vegetativā et sensiva tm ung omnō differt. Pri: gradq omnes vegetandi et sentiendi reperiuntur in hoc animo actui perfecti et dertati; sed ñ p quē actionem differt quarū quēt suo gradui correspondeat: ergo p aliquē ung actioni differt quē alia ee negt nisi anē rationalis.

50. Cpreza gānē et mix ptē ng pē actioni differt ejusdem ordinis pē: ipsēs ctales actiones et infimae ipsa se adpre differt, quarū prima quēt è mechanicē indestructibilis p differtiam aliū speci: ctlia non ees ipsēs infima sed subalterna: ergo si gradq omnes dertantur i hoc p quē actionem differt, quarū quēt suo gradui respondeat, resultarent hō oriuntur i multiplici spē actionum ctali; sed ñ è aperta chymera; sicut chymera è quod hō sit mix intidiu: ergo gradq omnes si i hoc omnō actis et ñ per pē actionem differt.

51. Manear ergo firmu, gradq illos omnes ad hominē

descendere p unicā actionem differt, quē illae lineae ortae non qdē eas contendo sed perficiendo, et elevando ad gradu altiorē; ~~[illegible]~~ et hinc resultat ipsē infima omnis eminenter q.d. in alijs speb reperiū, earū limitatē reclusa, i quo eminēta hēq existit. Supadmū (exemplo D. thē erat) fta perfectior omnes imperfectior et quadrangulū rigidū, reclusa ramp lineae et rectiae rigidi, sed perfectior et elevatior modo: ita anā rta omnes aliarū gradū &c.

52. Arg: 1o si alma hōis differt ofter fte a linea sensitiui non ees fte a linea illeuā. Pro replā: Ly: 1o alma differt de linea illeuā ostuit, tē pure illeuū; sed differt de linea sensiva, tē ñ ostuit pure illeuū: ergo. Ly: 2a differt a linea illeuā fte repugnat explāti p operātōp quē sit sensitio: ergo negt ee fte a linea sensiva. Pro alma hōis differt non ee fte ostuit a linea sensitiui, ectamq a linea sentiui fte o. cnive, 1o lineā sensitiui o. hic et erat ñ vo ostuit, et h one è omōq differt infiobā, quē gradū infiorē ostuant, superiorē vero ñ ostuit, sed dertū.

53. Ad 1m pro. dicū mā: assuit fte pure illeuū praeterea excludere sensitiū quē reperit in bruto, o excludere ablue sensitiū, nō mā, et dicū mīs: differt a linea sensiva fte quē talē lineā o. hic et intra propriū limites perficit, sed ñ elevat non ostuit fte pure illeuū o.; quē talē lineā o. hic et pfē et simul ad altiorē elevat, ~~[illegible]~~ subdicū differtione maxis et nō conquā. Hi differtiis ex dictis ipsonce percipiunt.

54. Ad 2m pria dic, quod cu differtia anima rationalis ita gradū superiores erat et perficiat ut eos unū ad altiorē lineā evehat è eminēs quādū erat gradū vegetandi et sensitiui quē propria ñ superiorē gradum excludit, nec ad ea pertinet lineam sed explāti pōt, et per operātōnes, quē sunt fte vegetativā aut sensitiū, et per alia, quē nec vegetativā, nec sensitiū sunt, ut illeū

et volitio. Quare j fra nec ans.

55. Arg. 2a: anā humana ita ē vegetata et sensiva sicut corporea; sed non ē fra corporea: ergo nec vegetata et sensiva fra. Pbo min: in primis n ē fra corporea ut quod; deinde dicere ee corporeq ut quo ē absurda locuō, sicut si diceremq ang ee fra hoc ut quo: ergo nullo modo ē fra corporea. Ad 1m mitq, et enig 2q ad cā pbo. dico, quod hō dic opposita, et quod ē, unde dici non pōt quod anā sit hō enig ut quo. Corpora ee corporeq accipitur indifferenter unde sine absurdo dicur anq tale ee corporeq ut quo, sicut et vegetatq aut sentiq.

56. Ex dictis infert, tertq et univocq ee diviq anq pbatq. 1i ar. Pbatq. in vegetatq, sentiq et intellectq: 2a in tacō omī animo ab his 3bus pbeindpris univoce dicitur. Nec tertui hq divisio nocet, q anā vegetativa j sensiva bruti et virtus in illecta ordinat fra eminentiā; 2a pbatq anq ī mpora dividentia, quatenq pbātur variis animarum spēi, quo pacto una n ordinet j alia. Sicut tertia ē divisio qrtis ordinup pmanentis j lineq superficiēq et corpq, licet j superficie linea, et j corpe linea et superficies ordinentur; 2a non ordinpt ea tāe qua specifice dicunt. 1. 3a.

Quō 3a de anā quoad suq infraōnem.

Arg 1a an anima vivificet omnes corporis partes?

1. Certu ē 1a carnp venas, nervos, tendines, mbrana, et alia his affinia vt animata. Cordis n ē ex vi sentiendi, et vegetandi. Certu ē 2a lachrymas, salivq, sudorp et hmī alia excremta n vivificari ab anā. eo q nullō modo pertinpt ad perfectōp corporis anātā. Certu ē 3a ossa animata; quorū enj non sentiant (quod ambigitur ē) sine dubio vegetant, seu nutriūt q incorrumptōe; vt pat ex eorū cariebq, quę plenę in medulla ipsis j alimentu detinata, nec non ex eo, quod totiq omnp partes cū proportione crescunt ab infantia.

2. Idq renondū de dentibq cū eorū nā sic eadē cū nā ossis. Nec obstat, quod pronte decidant quasi n ordinati cū maxillis. Nq id ipsū ordinātur in arboribū foliis, et pomis, quę citra dubiū animata: atque ex eo pcenit, quod aliquō humore noxio dissolvant fibrillq seu nervuli qq ad maxillas alligant et ongū dentes. Sn vt ossa et dentes participent vi sentiendi? Negavt parti adhaereo. Tertia vpsse hēt in 4. D. in 4a dist. 44. q. 1a ar. 2o quęre. 2a ad 3m dicente: capilli et ungues nutriūt et augentur: quod non pōtest ee nī ēnt partes aliquōmō ab anā pfā: quorū n vtq ad n quod operatq sentiq participent, sicut nec ossa.

Tertia licet ossa videant dolere talis dolor non ē in ipsis immē, sed in nervis et membranis qq afficiunt. Nunc restat quō 2a quodq humores, q videntur in corpe animalis poniq hospitari quę vocare, vt n sanguis, flavedo, atrabilis, et pituita, qq enig annumerari pōs semp et lac; n enig quōq partes, vt servilis, et enig excrementiq, vt ~~[illegible]~~ ungues, pili et capilli, et qq mexita ambigi pōt, an sint vtq, anq tenq noxiae? Pro solutōe.

Sit 1a solutio: sanguis perfectq et nālis informat anima totiq sm qrdy vegetandi. Concludo supponi sanguinq 2pm posse dupliciter. 1o vt inchoatq, ~~2o vt perfectq, non enj [illegible] cibq [illegible] j sanguinq~~ 2do vlt ē in statu imperfecto deactionis, partq et quasiq et nondum pervenips ad tatē veri sanguinis, licet in colore aliisq accidentibq illuē et apparentiq veri sanguinis videat induere. Nunc inchoatq sanguinq dimq nondum animati, 2a non ē nisi nutrimentū incipiens disponi ad n, vt transeat in substiā viventis.

5. Q. vivat sanguis j vasa perfecto, cy vis ig ē perfecte decoctus et summatq, vt in iecore xi aliquos, vt j corde xi alios. Hyeij sanguinis vocamq nālē, et anaxi dimq anā corq pertinere ad integritē viuptis quqvis partio deservire queat ad nutrimenty partiy solidary, vt diximq lib. 1. de gnae. Und A. D. 3. p. q. 52. ar. 2. ad 3. docet quod licet corpq poit resurgēre alimtō n egeat resurget tamp cy sanguine, vt integritatis nē vivatur.

6. Pbō placita D. authoritabq. Ly ex illo levit. 17. anā carnis j sanguine ē. 1. expony l. Rugq p. 57. air: alq vitale ē in sanguine, q. per ipsy maxē j hac carne vivit. Ly ex Conc. Trid. ses. 13. cap. 3. docere, sanguinis xpti ēe sub spēbq panis, q. partes corporis xpti D. invicē vnexē; ꝗ supponit Concilij sanguinis ēe partes corporis anāti. Ly ex Ptolē 3. de hist. anālij cap. 19. quandiu vita servat sanguis vnq anāē et seaver. Ly ex D. Mta loco nup citato, vbi air: majestij ē autp, quod ad natq corporis humani pertinet carnes, et ossa et sanguis vt.

7. Pbāt ratione 1. omnes partes vt integrantes oportiy intrānt eadē specifice tra substālī, ac ipsu totiy; sed sanguis nālis ē vna pēs integralis hōis vna. ergo anā hōis intrat. Min ptac. tum ex authoritabq relatis, tum q. anāl sine sanguine ē trycy et ad opera vitalia prorsq inutile. Pimāx. Ly: q. omnes pēs oportiy integrantes ptūtyt vny totuy: ē omnes intrānt vcā specifice tra substālī; Qx ēj tra substālī specifice dictā totuari non pōt.

8. Ly: q. alij partes, vt ossa, caro et nervi eadē specifice tra totiq intrānt x. Reductantur; sed sanguis n tiny ē ex integritate viuptis, quq alij partes, imo magis ē nesq ad intis quq alij partes tria solidq; q. algo ex illis efindq ut brachij. et cruribq mulcetur anāl vitij sentiunt; sed vt sine sanguine quo ablato, statij perit: ergo.

17.

Pbō 2. q. verby Dinij vnicy fuit immē sanguini nāli humanitatis, tē ēet faly, si talis sanguis alia quq anā, tra intrāret; ergo ille sanguis intrārq fuit anā. Min ē adeo certa, vt P. suarez licet 2. tip vq defension apexar abiq extorte j fide negari n pote. Ē erig definita j Extravag. ~~de celebrat. Missar.~~ vbi dicit quod una gutta sanguinis ggtē vniony ad verby ꝗ redemptione totiq humani gtis ꝗtecisse. Et Caiq Papa in Decret. ad Felicē sic air: Ut Xpiq vitam pēs nē humq non assumpsit, quo sanguine redempti essemq? Vbi nedy supptit sanguinis ēe vq partis nē humē, ng alias argtq ēet nllq, sed erig ind infert assumpsisse sanguinis.

10. Min 1. ybat: q. verby Dinij non assumpsit, nisi vcē naxē humanq, non ēj assumpsit alig, vt alias naxās ab ea adpgrē distās, alias enj unio hypostatica, non fuisset speciale privilegiy nē humanq; sed si sanguis nālis non intrāret anā, sed alia tra ēet nā adpgrē distā ab humanitate vt pote vocans tra substāli adpgrē distā: ergo illy sanguinis non assumpsisset. Dicet, verby Dinij, assumpsisse vnq nāxq totalq, vocanq ex duabq partialibq, vt ex humanitate opposita, ex mā et anā, et ex sanguine opposito ex mā et tra sanguinis.

11. Sed 2. d. q. ex humanitate et sanguine, si hic ostitur tra adpgrē distā non pōt resultare una nā totalis: ergo. Antecēdēs q sanguis ex una pte ēet ens oplecy in aū per sug tig sanguinis spē distē ab anā: ita hō ēet erig ens j aū oplecto per sug tig, vtē distē vt per anē; sed ex duabq entibq in aū adpgrē specificē distō negr fēri vny ens per se totale: ergo ex sanguine et humanitē resultare non potest una nā totalis per se sed ad summy aggregaty per accidēs duaxy nāxy. Et quo ruxsq absurde sequerēt, verby Dinij assumpsisse duas naxās totales.

12. Dico 2. ungues, pili et capilli intrānt ab āa sm gradij vegetandi. idq a unguis, ossine et lana bestiarij, de squ

Et vitam et sensum. et sensum & motum

mis piscij, de rostris, et pennis avij. Sic P. D. loco dare n. 3. et pbatur: q. omnia relata nutriuntur, et augentur medijs nervulis et venulis, qq subtilitex germentur, et irrigtur cum reliquis corporis partibus, vnde in capillis per microscopij observant cavitates humore plenas, et erij quidq ramuli quasi plantarum germina. Nec id incredibile videri debet, cum in tibijs aranearum, et culicum nemo non agnoscat organizatos vitalq.

De Ff 203 13. Arg. 1.m ex D. Tha 3a p. q. 31. ar. 5. ad 1m vbi ait verbum Dnm n assumpsisse carnem de carne, aut ossibus B. V. sed de eij sanguine. q. si eum assumpsisset de carne, aut ossibus minuerent integritatem eij; q. caro, et ossa sunt partes actuales, et cum vt eum assumendo ex sanguine, q. sanguis, inquit, non est aut pars sed pma tantum: ergo aut non animat. Ptlij xtne D. Thm intelligendum esse ex sanguine nutritiuali, et inchoato, ex quo fratri potuit B. Mariam Dni, sed q. ex euentij videt, fratrem fuisse ex sanguine perfecto et nali.

12. Aliter xd. sentij illum testimonij esse, quod sanguis non est aut pars solida, sed pma tantum, q. partes solidae ex sanguine nutriuntur, et vita eij sensiua anatur; vnde sequitur sanguinem eij esse in pma ad vitam sensum. Et h. sufficit ad intentum D. Thm, nam cum sanguis sit pars ita imperfecta non est imminuta integritas corporis virginei, q. h. q. tantillum sanguis fuerit assumptum ex illa; sicut nec dicit anatomicus minui pmum evacuatos diminutum sanguinis.

15. Arg. 2.m sanguis n. diminuat cum alijs partibus analis: ergo nec est idem substantialiter cum illis nec eadem fra in pnat. Cta liquet. Et ans pbat. Tum ex Apost. 2.m ad parb. aut lib. cap. 3.m vbi ait: non est sanguis diminutum carni, neque cognatum est: sed in corde, et venis quasi in vase continet. Tum enim, q. sanguis est liquidus et fluxibilis; reliquae vero partes sunt duraeque et solidae: ergo nequeunt diminuari.

16. R. ans ad 1m pb. dico. Phij negasse sanguinem innatum cum partibus solidis, secum mentum, id est medijs fibris, quae in crassiusculo sanguine, vt in taurino, et asinino etiam oculis perspicuum, et quidem partim non dum perfecto coagulatum, sed medianibus sanguis aliquatenus innatat venis et partibus solidioribus. Sicut etiam medianibus ligamentis ossa inuicem innguntur, et medianibus particulis cartilaginosis eadem ossa carni iungunt. Et plane non videt mtx cognatio, et inuitas, inter ossa, et carnes vt etiam medulas, in ipsis tamquam in vase contentas, quae inter molles carnes, et fluidum sanguinem, si ergo illa suffiat, vt caro medullae ac ossa informent eadem anatomia totum suffiet quod et ipsa.

17. Cum autem Phm dicit sanguinem contineri in venis et corde, sicut in vase loquitur minus rigorose, et quoad aliquem situm, sed quatenus ad eadem ligandum, sed tamen vt liquor aliquam se habet. Ad 2.m pb. patet dic, quod esset durum, et molle nequeunt innatari immediate, sed tamen mediante aliqua p., quae nec omnino mollis, nec omnino dura est.

18. Arg. 3.m si sanguis esset per se pars corporis integralis, ex vi verborum poneretur in hostia; sed h. est falsum: ergo. R. quod sanguis est per se pars corporis viui, non autem est pars per se corporis discindendi a viuo, et mortuo, in Euchta autem ex vi verborum solum continetur corpus Xti abstrahendo a viuo, et mortuo, vnde non sequitur quod in hostia ex vi verborum ponatur sanguis.

19. Arg. 4.m De 2m Deuteronomium: capilli, et pili ab Apostolo vocantur excrementa, crescunt enim localiter cum vitam augmentata effecta est, et languida, vt in egrotis: ita sectione indigent frequenter, nec carent tenue magnitudinis tum: ergo non anatur. R. pilos ab Apostolo excrementa appellari q. nutriuntur ex inguinione succo, q. vt in familia bene disposita, sic in corpore salis oeconomia observatur, vt quod est nobilioribus partibus superfluum tamquam impurum ignobilioribus sit alimentum. Et q. in gentis hominum superfluitates abundant pmum cibum imperfectum concoctum, ideirco copio-

sic capilli crescere.

20. Quod capilli tonsura indigeant non probat, eos non viverre; nq enim vires indigent per radice, cum tamen palmites certo crescunt. Si tamen capilli simul crescere quoque poti non ultra certum eum augent, ut in hominis et feminis accidit. idq puta a unguibus et dentibus; nq hi enim omnia nascuntur aliquid dependunt, quod per augmentatio recuperent.

21. Arg. 5i j cadavere capilli et ungues solent insignitior crescere: n ergo eorum augmentum ad anim pertinet. Negari potest cum omni 1.m quod licet illi partes vilesce crescere n vi crescunt, sed magis apparent ex p.e radicis, quae carne illis omnia siccitate opprimitur. Dici quod potest, sicut ex cadavere gignunt vermes, ita forsitan gigni animam aliquam pure vegetativam, quae capillos, et ungues virentem animet.

22. Ex dictis infert, quod semen et lac, etiam instantur vitalitate ab anima sim gradu vim vegetativam. Ipsa ex Aristot. 2.o de part. anim. cap. 2.o ob lac annumerat carni et sanguini, et aliis partibus. Et D. D.s in 2.o dist. 30. q. 2.a ar. 2.o docet, quod sanguis e de substantia animalis, et multo amplius semen, quod e ad ultimum digestionem perducitur. Hujus ratio etiam probat de lacte, cum si sanguis magis decoctus.

23. Unde ratio D. Thomae e: semen et lac maxime sunt elaborata calore virtutis, quae sanguis et alii humores; sed ista instituit ab anima sim gradu vegetandi: ergo et illa. Hinc patet de semine, quod illud e de substantia virtutis, aliquis filius n sionetur de substantia Patris; nec ratio eet, ut Damascenus asserit lib. 1.m de fid. cap. 8.o opus natum ex substantia genitoris producit quod genitum: ergo ab eadem qua tota substantia genitoris, instituit anima.

24. Ob.: 1.a semen et lac non sunt per se a integritate virtutis; nq puerum et puellae semine et lacte carent quae talia n virtutis. Accedit, Dominus et D. Thomas plaxies asserere quod semen non e pars aut sed in potentia, et quod ipsi non inest anima sed quae virtus: ergo. R.o, quod licet semen, et lac non pertineant ad integritatem virtutis, ut in se et ad se consideratis; pertinent tamen ad illam integritatem, ut respicit totum, sive eius potentiam.

25. Nec obstat annexa probatio, 1.a semen, et lac sunt a integritate virtutis in statu temp.is, et statu, et non in omni. Nec loca illa D. Thomae sunt intelligenda quasi semen n sit aut pars virtutis vita vegetativa; sed ita ut licet per se vivat hac vita, e tamen in potentia pars viventis sim gradu vitalitatis, quae medio semine gerans omnem genito. Et infra in semine asserunt, quod illorum e aut pars, et 2.a anatum.

26. Sicitaberis: cum semini lacti et reliquis in duabus praeactis colluvibus, recentioribus unice vitalitas vegetativam tribuimus? R.o ideo ee, 1.a Thomas et St. D.s n alia in illis vitalitatem agnoverunt. 2.o: 1.a talia non habent sensum tactum, 1 x.a Thomas in tenui e fundamentum vitae sensitivae: relinquitur 3 soli vita vegetativa ee praedita. Dices, sanguis hic motum localem, palpitat enim aliquando, i pavore fugit ad cor, in ira pertinet ec.a illud in verecundia et rubore suffundit ad vultum; sed motum localem oriri ex sensu: ergo sanguis hic sentit. R.o tales motus oriri a suppositio in quo e sanguis n 2.o ab ipso sanguine, quo pacto etiam movent ungues, et antes.

Alius 2.m sint ne omnes animae indivisibiles?

27. 1.a Colluvio: nulla anima constat o indivisibilitate indivisibile viventis, ergo inde sic sumpta nulla e tota i toto, et tota i quabis p.e tota D. Th.s 1.a p. q. 76. ar. 8.o et probat rate ipsius: animam ee totum to-

totaliter virtutis j quabt pte corporis ē quod quabt pte corporis possit omnes suas operationes elicere; sed nulla ē anima, quę quabt pte corporis posit omnes suas operationes elicere; nq negt audire oculis vgta nec videre auribus, et sic de singulis: ergo nulla ē anima, quę tota sit totaliter virtutis in quabt pte corporis.

28. Obt: et si tota prās animę informet omnes partes corporis, prat quod alicui nec tribuat nec tribuere possit gradus sentiendi, vt de sanguine nup diximus ę prabit quod pōa vegta informet aures et in illis recidat, et quod medijs auribus nequeat elicere vīop. Nō conqū; gta fīa pōt omnipotēti subtō, et si ei non tribuat omnes effectus fīales negt tamę omnipotēti cui nullij effectus fīalis tribuit: effectus autem fīales vocij pōt proximę (de qua procedit argument) ē ostendere subtę pōa se ordinatę ad operationē, unde cui ē omnino impotis operatio ē omnino impotis effectus fīalis pōt proximę.

29. 2a Deluo: anima rationalis ē entitas simplex, et indivisibilis; atqinde tota ē in toto, et tota j quabt pte. Hęc deluio certissima ē inter Catholicos, habeturq ex hac apud D. Aug. lib. 6o de Trinit. cap. 6o dicentis: cōta spiritualis sicut ē anima non molle diffundit p spatij loci, sed in unoquoq corpte, et in toto tota ē, et in quabt eius pte tota ē. idq repetit p Dt. loc. nuper citato.

30. Pōr tāe: de tāe fīę dividitur ē quod eius partes non sint j vcā pte mę, sed singulę unius singulis mę partibus: ergo si anima talis ē dividitur alia pēs sic exit j manu alia j brachio Ua Ry ergo homini manus abscinditur, quęro an pereat illa pēs anę? Si perit ergo pendet a corpte cy ex defectu mitis infraęq pereat: ergo non ē spiritualis. Si non perit: ~~ergo non manet~~ illa certe non manet j manu iq mortua; nec restabitur, ad instandę mę alicij partis, nc mā ista duplici simi anę pte natūr informet: manebit ergo sine subtō, atq adeo j statu separationis a corpte, igque non j via, sed in tāo, dy reliquę partes eiusdę anę retinęt statu omnis, et vię. Proinde si mans amittat hō iustę, q postea lethaliter peccet, pēs anę cęly peret pēs infernę; quod ē plusquq absurdy.

31. Obt: si anima j membris singulis tota ē, sequt quod digitus exit homo. Nō qta hō est nomę totię q se subsistentis j nā humana: quare n. devenit digito, nec alij membro, quod ideo anę hēt qta pēs est, et ee ipso, qd pēs ēe desinat amittit anę.

32. 3a conclūo: animę plgtary et analiy imperfectorny, quę annullosa vocant ii dividuales, et distant partibus inequalibus. Sic omnī Philosophi cy Apstole hic rex. 20. vbi eg ex ptesso gbat P. Dt loc. qta his verbis: j plantis quędę pēs divisę ab eis, et separę ab alijs partibus videntur vivere. Et hoc manifestat p hoc, quod ramusculi abscissi inserytur, vl plantantur et coalescunt, qd n ēet nisi remanerent j eis vita, et per conquēs anā, quę ē vnity vivendi, quod omnigit tqquq in unaquaq plęta anā sit una j actu, et mlpx j pōa.

33. Et postea de anābus imperfectorny analiy subdit: sic enę videmus in alijs differentijs ārę sicut j entomis decisis, id ē j anālibus, quę decisa vivunt qta vtraq partiy hēt sentiy; quod pāt ex th quod restabit se si pungit, et etię hēt motu sm locy, vt ad sensy apparet. Et qq manet pbata Dt.

34. Obt: 1o D. Augustinę q lib. de quantitate anę cap. 34. postquq refert se vidisse j liguritę agro vermiculy, quę stylo divisit unq ex Discipulis in duas pēs, quarty quarty quędę tqta velocitate j 2a loca perijt, ac si duo ēęt vermiculi, et quod quędę itery percussa 2a sebat; ex his tamę minime deduc-

ci ajserit, quod anã illiq eer dissimilis, sic enj aĉi cy Discipulo
laqupp: si ergo non satis perspexisti j hac sibiũ axomõ posse di-
secro corp.e anã ñ secari, accipe nyc quomõ frusta ipsa corpo-
ris, cy anã secra ñ sint vivere possint: ergo.

Ro D. Aug. rely inrend
35. se ang vermiculi ñ dividi p se sicut corpo, sed adividi ad divi
ony corporis, acpind ang vt ang non dividi, sea non dividi
divionẽ ad ipsg p se tzara, quod late prego cap. 32. sequpre ubi
ait: vt possis intelligere ligdissime vtry quod aggdg doctinis vizu
dirux, ita se hẽat; ang y se ipsg nllo modo, sed tamq p corpg po-
sse patiri.

36. Ob.l 2o: si animq impfectony analiy eẽnt dissimilẽs, ombg
signi impfectni analog dissimilitũ oniret; h ẽ falsy et o. Phy lib. de iu
vent. et senect. cap. 4.to dicorp: quadg analia imperfecta ñ insecta, q.a
dissipa non vivyt vt apes et vespg: ergo. Sfx: si tales ang eẽnt
inequalitex sponlig mazu resserxet, quod hec et illa p.s Dividexent
vt partes dissipg ang sexxarzyt, sicut ea xãone quacy p.s Dividy
ignem, j quadr portione remaner ignis; sed ñ experipie adverset
qua Sfxt quod si lacertq Dividant in longiruũ ang perdyt: ẽ.

Ro
37. quod jrex analia imperfecta alia ñ aug decipia vivyt; alia o.
non ideo omnia sint imperfecta prave ad analia perfecta; et
premia logmux: unõ Phy ibidp ait: analia imperfecta quadg ñ
insecta, vt apes et vespg; alia anullosa, vt lumbrici et lacertq
et ita cecilia vivyt. Proinde consilio dixi in conclusio: quq an-
nullosa vocant; hic appi ita ñ imperfecte opacta, et organy
ony interni j illis vit diffusy per tory corpg sine distione a ca-
pite usq ad caudg. et ita decipia vivyt et se movet.

38. Ad Sfx. no. sequelg
q.a in his animgõg dozy hec xãonp cordis, und facta in longy

divionẽ qua divisi con eiq organizaõ expeuit, et omnis vita perit,
secq ẽ si regsoerij dividat; q.a manet sufficiens organizaõ in dorso
quod hec vixurq cordis in illo. Si vo. peng algg anathomicis ob-
seroãobg, alitex respondexi põ, quod in lacertis et alijs annulosis
analibg ñ pp.a corcula seu minutissima corda dexxenata a capice
usq ad caudg; et idcirco facta ad longum divisione deficit vita
in ombg partibg, q.a omnia corcula dilacerant; o. xiy fit eve-
nit q.do fit divio regsoerij, q.a tunc pp.a corcula remanpt integra
vt enj omnia.

39. Q.a conclusio: animq analiy perfectony ñ indissilẽs:
ita omnes Thomy o. Scoristas pterond Jesuitas, et a D Tha eff-
ized ex pfessio 1.a p. q. 76. ar. 8.o ubi ait: tia quq requirit diversi-
tatẽ j partibg sicut ẽ anã: et praeque analiy perfectony non q-
qualtẽ se hẽt ad tory. et partes. und ñ divisi per accẽs sed divi-
one quantitatis. et 2o. o. 99. cap. 72 ait: sic igit ẽ alquã tia, quq
non dividat divione subiti non exit epg distione; cy eis non o-
perat nisi ma totalitas; sed ablue dicendy ẽ, eq tory ẽe in qua
br corporis p.s. Quid clazig!

20. Pbat xãe quq in 1o loco inuit Q. Thi.:
ng ex quo anã ẽ ãg non ẽ per se dissimilis q.a dissimilitas so-
ly onit alcui, qua xãe ẽ in pta; sed ang analiy perfectony neq
ñ per acẽs dissimilẽs xãone quantitis: ergo nllo modo. Pbat mix:
tq, quq non instant indifferentex tory, et partes, sed p se 1o tory
et xãone eiq partes non ñ p accẽs dissimilẽs xãone quantis;
sed hmi ñ ang perfectony analiy, quandogdg et instanc subg
exigunt corpq ẽe olmõ et perfecte organizaty: ergo.

21. Sfxtng ex-
periptia Sfxt, quod partes analis perfecti usq.a equi ab eo sepa-
rarq ñ vivyt: ergo ang analiy perfectony ñ indissilẽs. Pbatcog:
~~1.~~ q.a ideo ang ãaliy imperfectony ñ dissimilẽs, q.a eony partes

sicut o ang analiy perfectony

seuārq et diviſiq viuyt: ergo a Dō Victorio conquestis, q.ª prēs animaliq pfectorq separārq et diviſiq non viuyt eorq anq ñ ſt divisibiles. Iſta 2ª: mlticitas partiq j anā analiq pfectorq ñ ē nopa vt acruer corpq diviſibile, cq anima nra, quip certo ē indiuisibilis illud actuat; deinde nllq apparet signq diviſibilitatis j filia sāde in partbq separatis ñ oseruat: q ex relā ōxali non ū mlplādq entātes abq necessāre, aſſerandu ē &c.

22. Obj.ª 1.ª ex nra 11.ª segt anq Leonis non disqui ab anā tali; eo quod tq illa quq ipsa tota ē in toto, et tota j quabt pt 2ª: q.ª subsiqa corporea intra qpriq subsiqq qq hēt prēs ex dictis vt diximq lib. 6.º logicē: ergo vl anā Leonis ñ ē substa corporea vl Iſtat partbq inqualibq ex dictis. 3º Aberroes 7.º phyc. text. 4º refert se vidisse Tauriq sine capite diu ambulqsq; sed Taurq ē anāl perfectq: q.

23. Ad 1.ª 1.º quod licet anā Leonis sit tota in toto, et tota j quabt pt; ē tamq fta corporea, et mali ofta dependq a mā, et in ñ disqui ab anā xāonali. Ad 2.º quod dta data j logica procedit de substa corporea, quę cāx ē vt per quprq extendat; hymū tamq capacitate cāret anā analis perfectā. Ad 3.º dico, tauriq illq sine capite ambulqsq, vl tominiq fuisse Aberroes, vl prestigium Diaboli.

24. Dubitabis: an partes anq diviſibiles sint homogeneq, vl heterogeneq? Rō: animas diviſibiles tantq hēt partes homogeneas fta sed varie heterogeneas; quare anā diviſibilis ñ ē sm diversam significationē xāoq in diversis corporis partbq sed omnis partiq diversitas ē fta accidentalis. Sic Thomq qq adhrent etiq alq extranei, et Iſtat exprsse ex A.Dē 1.ª p. q. 76. ar. 5º ad 3.º dicit: prēs anālis vt aculq manq, vt hymū, non ū in specie, sed toty: et ideo ñ pōt dici pprie loquendo quod sint diversq sp̄ēq, sed quod ipsis diversq dispōq.

Et xāo j.ª h loco oriunt ē orgens: ng organizāo, sive id quo prēs 25.
substales corporis Iſtuyt fta heterogeneq, seu diversq xaois intra se ñ ē alq substaale, sed accidtale: q anā divisibilis ñ ē substaliter sm diversq xāong in diversis corporis partbq; ac ibind nec sunt organicq fta, nec ipsa ē fta organica et heterogenea. Probat ans: q.ª partes corporis Iſtuyt fta heterogeneq, seu diversq xaois inter se per duriciq molliciq, siccq, frigq, et temperamtq qq diversimode affēciyt, et inter se diriciant; sed Iſtat nullq horq ēe substaale sed pure accidtale: ergo organizāo, sive id ut.ª 9.º 4.ª de poijs ātq j mi.

Quāo 2.ª de potentijs animę in ō muni.

Arlq 1.º an potentię animę realiter distinguantur ab anā?

Potentię j anā dicyt faltates, seu vires, et qq immē oriyntur 1.
operaōes vitales, et de his imgmq: an xā disqcant ab anāna? CC.ª quod varie defident AA. Quidq vfaliter omnes pōas, dicunt, non disqui ab anā, nec xā, nec fta. Ita pp Nonales cq Gabriele, et ñ defunt alq q modo id defendant. Alij tenent, pōas disqui ab anā ñ xā entavē, sed tantq xā fta. Ita Scotq et aſecłq. Alij disqunt a poijs intellectivis, et sensitivis a vegetativis et dicyt, pōas sensitivas et intellectivas disqui xā ab anā, q.ª earq effq et operaōne alq accidentale ū; pōas vl vegetativas, q.ª producyt substaq, sive qrando, sive nutriendo, non disqui xā ab anā. Ita Durandq et alij.

Jandq Thomq omnes cq A.Dē vfaliter tamē, omnes animę pōas ab anq substantia xā disqui. Hęc etiq usq tempę plerique sociatis cq Dē Suarez, cq h tamq discrimine, quod non totq et adequatq virtutę proximę agendi, seu vitaliter operandi ponimq

in solis potis; seruirq 2.a partis pongt in potis, partis in ipsa substa-
tia anis; vnde in corpy 1.a pōa adpgrē sumptra seu rāōis prima
ptes in sylexo ex animq substāā et accidēti superaddito, quod
sylexis inadpgrē disguūt ab anā ipsaq includs ab incluso; ideirco
omis inter illos sequutio ē, quod pōs disgūnt inaquatē ab anā.

3. SS.a

D. Thō nobis ē amplectenda. Pōat 1.o ex II. PP. D. Anselmq lib.
de concord. cap. 29. sic air: sicut hēmq in corpe membra et quis-
senq singula ad singulos ossq aptē qq quessi instrumenti primum
ica et anima hēt jse quasdq vires, qq virtus, velut jstrumētis ad
ossq dozuas: ē ngq rāo j anā, qua virtus sicut jstrum.to ad rāonq-
dy, et volytas, qua virtus ad volendy: n ej ē rāo, et volytas cora
anima, sed vnaquisq alq.d in anā. D. Augustinq serm. 3.o de temp.o:
ald ē anā ald ē rāo, et tamq in anā ē rāo. Vide alia restim.a j
Cell. S. Thō hic q. 3.a

assumpta ex D. J.

2. Pōat 2.o rāōt 1.a p. q. 77. ar. 1.o vbi air: sic se hēt fa
accidētalis actiua ad fōq substālq agendū, vt calor ad fōq ignis, si
cut se hēt pōa anīq ad anīq. Ex qq sic fārt rāo: pōt qximq inanima-
tōrq, si accia rē distā ab corq fā substāali, vt videre licet j calo
re rū ignis in frigiditate rū aquq 2.a: ergo pōt qximq anatōrq si
accia rē distā ab corq fāe substāali, quq ē anima.

5. Negabis conquē;
q.a calor, frigiditas et reliquæ qualitēs hōmī n dispōes ad ipsq fōq
substālq, et cū ids nequeat ē dispō ad se ipsq, ind ē eas debere
rē disgui a fōe substāali. Sed inllq vq.a et volytas dispōes non
n ad animq introduūtq, et cū alias illq pōt superaddirq nessariq
non sint ex indigentia operāōq, q.a anā se sola p mq existens
suffit ad omnes illas, ind ē nllq adēe necēāq, vt pongt illq pōt
rē distq ab anā.

6. 3.a 1.o q.a qq si pōt, et qtates inanimatōrq, quæ

non hēnt mung dispōq, vt lux in cplo, et in ignē, j hervis erig et me-
talliūq varis n virtutes, quas ē accidētales ex earq intentione et re
mitē ptae, et tamq hōmī virtutes non se hēnt vt dispōes, cū n sducūt
ad pparandq mg. 2.o: illq qualites ob mung fālsae dispōq n dif-
ferunt rē a fā substāali: ergo differunt erig ob mung pōarq medijs
qq agit fā substāali. Pbans: si illq qualitēs q.a dispōes fālsae
differrent manerq oxngtes fālsae, et concomitantes fōq substālq qē
eis indiget ad sui sustentaōq n tamq manerq vt activitates medijs
qq operārt fā substāalis; q. 7.

Explād: si superfluerq pōt superaddirq
animq, q.a ipsa se sola suffit ad omnia opera vitalia erig superflu-
ērq pōt superaddirq fōq substāali inanimatōrq, q.a ipsa se sola
sufficerēt ad omnes operāōnes: ergo licet illq qualitates, vt dispōes ēnt
superaddirq, nihil tamq eis medianbq operarēt fā, ne opera-
rēt medio eo, quod omnino superfluit, vt operēt; sed th ex ip-
sa experientia vincitur falsq; ng ignis medio calore calefacit:
ergo n solq illq superaddunt qualitates, q.a dispōes sed q.a acti-
vitates qximq, qq esset fā, vt cū eis operetur. 8.

Pbat 3.o q.a pōt anīq dis-
gūnī inter se: ergo erig ab anā, q.a si in anā idpcaerent erig inter se, ng
quecyq n eadq vni 2.o 1.o Anselm. Ly: q.a vna pōa mōnes alig, v.l rāōnē
illi vicissim inligq movēt volytatēq, et e 2.a, et appq rāōnē volytati et rāōi.
Ly: erig, q.a pōt separarī inter se, sicut hō ocq non hēt pōt visi-
ōq, et hēt audituq. Quod si dicat cōcq n amittere pōt videndi, sed
poni impedimēt in organo. 2.o ē: q.a si destruto organo adhuc ma-
net pōa j anā, q.a ipsa substāa aq ē pōa: ergo anā separata hēt
istas pōas visq, auditq 1.o sicpp n disgūnt ab illa; sed th ē impossib.ē. 9.

Pmis:

anā separata ē entās spiritualis, pōa autē visiua et auditiua si
adpgrē corporeq et materiales, q.a modo corporeo operant, et ce.a obiq

corporey vgª lucidy colorary, sonory &c.: ergo j anã separara non ma-
nent vlpeaqp hgmi pōp. Si aucty iny pōy ũ in organo corporali ex-
ipso identcãnd: ergo sicut ipsa organa ãx inter se digũnd, gª ũ di-
ij parcei anãlis, inc et ipsp pōy: ergo non idencãnd in aliquo 3º Qua-
annex ad influxy partialy immẽtary, quy anq tribuit Pª Suarez varis
acceberg reconondg ẽ ex dicis 2º phyc. q. 1ª a. 3º.

10. Arg.t 1º. ppt. Ill. PP.
docent poũs anq ẽ ipsg angl: ergo. Rc quod pōp anq racatia sumpt
ũ ipsa anã, et in ħ sensu loquunt PP.; secg fra sumptg, ng ħ modo
ũ acata ãx dipa ab entite anq. Alias expões videre poteris apud
Fonseca lib 2º physica. et apud Lerma in presenti.

11. Arg.t 2º. anima se ipsa
immẽ ocurrit ad omnes ãg vitales et vitaly et pãx elicitiva illoty; sed
hi ãjoa superflua ũ nōy ab anã distg: ergo. Illax ptbt: ng anã vt vivit p ãg
vitales; sed vivere p aliquã ãy ẽ ipsy ab intrjcõ, et per se elicere: ergo
anã ab intrjcõ et per se elicit ãg vitales: ergo ad illos ocurrit imẽ
vt vitg et pōa elicitiva illoty. Rc quod anã non vivit p ãg vitales
tyguq pōa seu vitg pxã sed tyguq addo substrali vitp, ad quod
opg ñ ẽ quod illos immẽ eliciat, sed sufficit quod illos radicet.

12. Sed replica-
bis: dy anã nimio conatu jcumbit acidãq omg qãs impediunt ad alios;
experimur enj quod dy alg.t nimiy occupat videndo alg.d obtg so-
let ñ audire quy loquyt: itp dy nimis discurrit imme por grandy
fatras digestiva non operat in ciby; nõ ad hoc ñ apparet rão magis
idonea, nisi quod eadp vitg anq, quy ocurrit ad vng ay ocurrit
immẽ ad alios: ergo. Insto in 1º. dtria asserye, anãs bruty ẽe
ingãlitex spotãs ex pãtog substãgabg ũ. immo et specifice distis, qua
ly pyby elicit operaõp. Eitg ab ea quo alia pãs elicit, et temp en
Bruti enig ex nimia ãtpone ad vng operaõp impedit alia.

13. Quare nº

mitg; gª enigi anã imẽ ñ ocurrat ad ãg vitales; tamy spiritg vitales
et anales, q omi operaõi, et pōp desperiye, si cy nomma inspione ope-
rão eliciãt drummyt nimis, sicg reliquo pōg huiusmodi spiritibg def-
tutg, ming apty ũ, ad operandy. Recidit, quod pōg vitales applicãnd ad
suo ãg a volytatẽ et hpc dy maximo onatu applicãt omg pōg ad suy
exertiy non pōt simul et equali onatu applicare altexg.

12. Arg.t 3º: si ani-
ma non ocurrit immẽ ad ãg vitales ipsa nec ẽet signa pgna p pec-
cati; nec pmio p merititis; conguys ẽ absurdy: ergo. Sequela pōt: ne-
mo meret laudg, vl vituperiy p eo quod ipse in facit; sed si anima
immẽ ñ ocurrat ñ ẽ quy efficit ly cpg aut peccg sed a sola pōa
oryg efficit ergo. Nec valet quod pōp anq sint alg.d anq, et anq
tribuat g.d g.d immẽ operand pōy.

15. Nty 2ª ẽ: si anima non hẽt dominiy
suary operaõy ñ ẽ liza; sed si anima non ocurrit immẽ ad ãg vo-
lytatis non hẽt dominiy supra illos, sicdy nec illos pōt impedire nec
imperare: ergo illo modo pōt anã rãone taliy aãy ẽe signa lau-
de vl vituperio. Dpãx: ponamq volytatg miraculose separatg
ab anã peccare, illud peccẽ tyc casg ñ tribueret anq et omni-
no coatg videt: ergo nec tribueret anq ay ipsi omia peccat voly-
tas. Pbat cõa: se posset animp tribui peccẽ volytatis omig, gª
ipsy elicit j virtute anq; sed ħ hẽret eig cy separata pecca-
re; sicdy non timg, quod vitg instrumpraxia (vgª seminis) ad-
hac decisa, et separata a substãa vivptis operet in virtute illig
ergo.

16. Ad arg. nº neg. et pãt ibi inserg solug addo, pōg pximg ẽe ñ
sdy alg.d anq, vtg intrgnivẽ ipsg anq virtutp in ipsa intrjcẽ racãtg
unde hpc agere ẽ ipsg angl media tadp aõne agere; nec ẽ ibi intrã-
venit 2ª agens, sed omy Dflaty ex principio racãli, et pxõ, unde ão
Unig ẽ indivisibilitex ão alitg, licet non eodp modo pfluys ab uno

EL COLEGIO DE NUESTRA SEÑORA DEL ROSARIO

et ab alio.

17. Ad replicq nº mixi, quq ñ sequitur subiecta qbão; vt enim ingt R. 2º 1º 2ª q. 17. ar. 5º ad 2º: sicut in membris corporalibus quodlibet membrum operatur ñ sibi soli sed toti corpori; id ergo è in potijs anijs; ng intellig illiqit ñ solu sibi, sed omnibus potijs, et voluntas vult ñ so sibi sed omnibus potijs: et ideo imperat sibi aij voluntatis ingrij è intelligens et volps. Unde sicut anima pōt velle et nolle sed velle et nolle ñ assignant alia exercitia abeis, qq exercet voluntas; ita pōt imperare suos actus, sed ñ alio imperio, quq quo intellig et voluntas imperat.

18. Ad 2ª quod data illa possibili separatione aequa potea, nº posse tyc causq voluntatis peccare; 1º ao vitalis negat alicui nisi a principio viventis per ipsum qlēx negat vivere principium accidentale separatum a vita substantiali ex cui intrinsecis emanat; unde nec anima separata a voluntate posset peccare ppria impōq ppriq ad operationes, nec voluntas ab anima separata ppria impōq vitalitatis.

19. Ad 3º 4º: anima è cā principalis operationis; sed si voluntas operaretur mediante potia non ēet cā principalis; sicut si Deus per secundas sidrancy non immē concurreret ad effectum creatos, sed solu mūgre cāta non ēet causa principalis illorum, vt 2º Durandus qbant Theologi: q. Rº quod qdo inter causam et effectum mediat aliqd influens mediate supponit tollit rationem causae principalis effectus, et talis ēet mediatio cāq inter Deum et effectum creatum; sed vº è, qdo mediat aliqd influens p mij virtutis, et talis è mediatio pōq inter substantiam anij, et operationem vitalem.

20. Ad 5º: potest ita dicij ab anima possent ab anima separari, sed ñ negat ēe: q. Ad mia: si intellig vqa posset ab anima separari posset independenter ab anima existere ēe beatum, cum beatitudo posset tyc causq illi amicari; sed ñ ratione: q. et quod ab anima separetur. Ad argumentum nulla è efficacia, quoad id quod intendit concludere, sic ex distinctione realis separabilitatis realis; cum ad separabilitatem requiratur praeter distinctionem insuper esse alius; 2º at autem posse dari inseparabile esse alius jterius ita distinctum, et sic ñ posse separari, qlēx in 1º Scoti cū è ñ argumentum prōs esse alius disjunctum ita a toto, et tamen negat utrumq separatim existere.

21. Jugum ad dilectionem quod argumentum tangit sic 1º: anima pōt divinitus existere sine potijs. Ad alterum antem accepta, qm non implicat anima, quq ñ sic potens pxe ad operandum, quipsum enim è in ñ implicatione; sed quod anima extat sine potijs ppijs è eq existere sine potentia pxa ad operandum: ergo. Dices: relatio cūq in entitate ipsius, vt dependentia a creatione ffundata, è vº relatio et pātio realis cūq; et tamen negat cita ēe sine illa: ergo sine ppijs potentijs negat esse entitate, et sequitur nec anima sine potijs.

22. Nº mātp; è ej talis relatio qdq modo intrinsecū esse cūq, sicut et dependentia ipsa; unde ñ mixi quod nequeat ab ea separari. Vl omissa dependentia separari, nº mip, qm licet dependentia a creatione quip è relatio transcendentalis indistincta omnino a cūq entitate, ñ potest ab illa separari; relatio vº fundamentalis supra dependentiam fundata, quip ista è pātio, non è cum non posset divinitus cūq ñ omnino impedito existere illum fundandi.

23. Dico 2º: implicat potentias vitales sic separatas a subiecto existere, vt se solis existentibus vitaliter operentur. De potijs sensitivis et vegetativis res videt manifesta; ng earum operationes nequeunt nisi mediante corpore exercerri. De voluntate autem idem videt dicendum; ng implicat aliqd ēe volitum, quin sit cognitum; non cognitum a voluntate, cum illa ex se sit potentia caeca: ergo cognitum ab operante ff ipsum medio intellectu, cui subornat quoad specialem voluntatis; sed si haec se ista existeret separata, non daret operam, quod obiectum cognosceret: ergo nec posset dari aliquo, quo voluntas obiectum vellet.

Deinde xaõe a priori ẽes põas sphydpre h ẽbi: implãt, quod pxiy ñ vitale gdeat j operaõp vitalẽ; sed põ ang se solis extẽnte ũ pxja ñ vitalia: g. Pr mix: ng tales põ solỹ ũ vitales dimanaõe seu quateng a principio intrinseco dimangres ab illo intrinsecè exponent in operando immanpres et vitalires; sed se solis extentes h non hẽnt: g.

Dices: poij separatis debet omnẽ id quod ipsis ẽ essale; sed ee põas vitales ipsis ẽ essale: ergo adhuc quateng separatq posp pdize j operaõp vitalẽ. Explãd: illg adhuc pur separatq eẽt illg alitres ñ illiy, sed chympxg facerer Deq separarj exterre: ergo adhuc pur separã eẽt pxiy intelligendi: ergo adhuc vt separatq possint intelligere, acpind vitalires operaõe. Urget: accta, Eucharistica qu operaõa ũ, separata ab oñ nobrõ, ea omnia operant, quo operarent si in pxeio et onali subõ eẽnt: g. parx a pojis vitalibq.

Instoa: gumpty in quatate a coj essali xaõe ẽ ee expsiog partiy mẽ; j Eucha tamq nec extendit, nec põt extendere illas. Deind dip, cy si ly separatq cadat supra posse, 2o si supra operaõp vitalẽ nõq silires ad explicop: deinde obmy conqueps: ly separatq cadpre supra posse 2o supra intelligere, no coj. essale ẽ cuicyj põ vitali posse pdize j operaõp vitalẽ, unde ñ posse j illo statu põt ei deficere; sed cy ei oñ sit essalis ag illig proestatis debilis ẽ statq, cy quo dimnyat posse ad ag, et nequeat dimngere ag illig posse.

Ad vgentnig no coj pxta assignatq vitalitatis discrimq; non enj alio modo põ ũ vitales, quq vitalitate pxxietatis et dimanaõis, und hac sublata, erit manegt divinig stãtes põatq, ñ tamq manpt aut manere potis sub exercito pxpyiandi operaõnj vitalẽ.

Utrq 2d an põq et hãtq speficentur, et disquguntur per actq et obiecta?

Nota 1o specãvy hãtq vl põp ald ee intrjcy et ald extrincy: intrjcy dicitur j ipso ord. põp vl hãtq ad obrũ; q qdp ordo cy ipsa entãte hãtq, vl põp idencãd; et de isto ñ ẽ in presenti sermo, sed solỹ de specãvo exterjcã quitenus in extrinco obrõ, vl tẽa quq põa vl hãtq respicit, tqquq finq, et mensurq exterjcã. Nota 2o põas et hãtq ñ posse dispumere sug distinõ, aut spẽcq vtãtq ab obrõ pure materiali; ng h non respiũ g ve et xaõ sui, sed xaõ obrõ fãli attingẽd.

Idj dicendy ẽ de obrõ fãli inaguarõ, quod eiq dr mãle, quãve ad obrũ aquãty, vt au põp ostendit quod color sit hq vl alciq spei ẽ distinãs malis; cy põa distiva non sit data qytã attingendo colores partiales qtnq differnt inter se sed quateng in xaõ ipsis dni dnũt. Nota 3o obrũ fãle specãvy põp ẽe magl extensiy, quq specãvy hãtq, et hq specãvy magl quq specãvy ãq; eo quod hãtq ũ actualitates, et determinaces pẽp, et partx ãq ũ actualitates et determinaces hãtq; sed quo alqd ẽ minq determinẽ magl extensiy: ergo.

Hinc seduces, quod id quod sũ auty ẽ fãle sive se hẽt de fãli ad eoty distinõnẽ pecq, se hẽt de mãli ad disquendos specifice hãq, et multo magl ad põas specifice distinguendas; 2o quq in insecbq ũ dispersa, et sic sufficiunt ad ea distinguenda, invenigtur vnita j supecbo caussiũ et pxpyij, et ideo insufficientia ad distinõnẽ. His positis.

Sit 1a Deluõ: põq et hãtq summyt sug vtãty et distinõp ab vtaõ obrõ fãli, quod, et quo. sive ab obrõ fãli quo, vt scat sub obrõ fãli quo. Pr põq et hãtq specãnt ab ea xaõe, ad quq attingendq ũ g se 1o instrã; sed 1o et per se ũ instrã ad attingendy xaõ obrõ quod, vt scat sub obrõ quo: g. Pr mix: põq et hãtq dant qytã obrã, vt qxã ab ipsis attingibia, ad quoty relq ermp-

nisq; tangant; sed obtū quod cōgoscit hāc, vt pōt reddat gxē simile zāē obtī quo; nq lux, quę sū visiq vg.ª ē rāo sub qua illuminando colorē facit ipsū gxē visibilē: ergo pōt et hāc 1º et g nā insurā &c.

Sed obiectoa quod licet quębr pōa v.l hāc hēat ęz obtī simile quod vlt et quo non poind specād aduobą specaūs, q.ª illa duo obtā ordināte se hēnt, et per modū omiq ducuntur ad specāndū; omnia unico impētū et specīē ordē hāc, vt pōa ad ordinamq zaoī tendūnq sicut ex pōa et hatū tanqūq ex perfectiori et perfectōme n ęz sed omicū diuersic gtū ad eliciendū vcū aū; sic ex zāē fīali quę et sub qua omicū coalescit obtū ad specandū vcū specē hāc, vt pēg.

2ª 3ª

pōę et hāc ettq specānt et distinguūt ęę aq; quare imē specānt ęę ab eo medijs actibū ęę obtā. Ita Ph. 3ª ſ. 1ª pr. q. 77 Thazl. 3º et ybat. q.ª omnes quod specād ab eo ad quod ęę se et ab intrinsecō ordināt; sed pōę et hāc ęę se et ab intrinsecō ordinęt ad aū sive operaōę: ē ęę aq specānt. Mānē certa, et mix gtū ad pōāt gxē obtī. Ity q.ª nā dētur pōāę gtū acty ity; q.ª aq vt tali exigit pēg per se ad idēy ordināty et hgmi ē pōāę gxā. Hinc gtū ad hārq dorar eadē mix; q.ª hārq dand poijs ęępōāundę finę ęęrī quę ii pōę: ē sicut pōę ita et hārq ęę se et ab intrinsecō ordinęt ad aū.

Arg.t 2º 3ª ity dicūnę, ad excludendū obtū quod a zāē obtī specētur. Nq pōę xx distę respiunt idē omnino obtū quam ergo a diffēntē obtī quod negt Ascami pōāty diffētās. Ph ans. ity q.ª intlq, et vbiunq ii pōę xx distę, sed hēn idē obtū quod nppe ens verę, et bty quod ē xx idē, q.ª inter oty et bty nlla dat distinctio realis: ergo. oty q.ª pōę omiq hōis et bruti distinguūt specie; et ita respiunt idē obtū quod nppe lucidū colorātū: ergo. Ph. mā: q.ª ii gradūs quę sequūt ad nātās specīē diffētās hōis vlt, et bruti: ergo distinguūt specificē.

Ad ans, ad ity pb. dicq. mlq: hēt idē obtū quod natās et j ēe rei idē ęę idē fīā, et in ēe obtī nō mlq, et conguūt sub eadē dictionē. Dicto ens ęę. thę ęę loco nuncio. Vnd licet oeni, et bty sint idē in ēe entis n vt in ēe obtī, q.ª intlū specāt sub rāone veri, et bonitātis sub zāe boni, nec mā diffētias exigit in obtō ad pōāt ita distās specandās.

Ad 2ª nō mā, ad pb. dicq. ans: ad natās specē diffētās, quarenq specē dicitq ii, sive quarenq expriminę id in quo specē differunt nō quarenq gēricē dniyę, 2º ans. ñ natās ęę specē dicitū post oriri pōę et operaōēs specē indistę, vt pāt in plantis, ęę ęy distinctē specā; dniyę pōę, et operaōēs eigdē spēi vt nutritio, augmentāo, et pōę hāt operaōbū respondentes.

Arg.t 2º ad pbandū rāę sub qua non specētur hāq. Nq ab vtāte gēricā obtī quo sive rāonis sub qua j qua ęępt. scię specē dicitę dniyę, negt Ascami zāę specā distīo; nq ab eo in quo dniyę res pōtq summēt dnipria et idptās, quę distīo; sed j abstractē a mā, quę ē rāo sub qua hatūę ęęt scię intra se specē differentes dniyę, vt pāt j ipsēbū mathematicē quę dniyę in eadē abstractē a mā sensili vg.ª Geometria, et arithmetica: ē.

Ad pdictas scias mathematicās differre specifice ę abstractāę a mā ñ gēricē sumptę, sed vt detinętę ad discipliną principia fīalia, ę quę petunt scię ęcedere, et hęc principiorū diffētia ē diffētias specā, et cōbt scię ęęcia. Vnd geometria innitur principijs ęęxnatis vt attingat potiq, quęcarę vt mensurabilę quę vt numerabilę, et et Arithmetica vice mutata.

Arg.t 3º 2º 2ª ity:

nlla causa specaxi pōt a suo effū, sed aq ñ effū pōāty: ergo pōę non ponū specārī a suis actibū. Ity q.ª causa non dependet a suo effū, et specāty dependet a suo specārō. Ity q.ª specāty debet ēe prię specātō; Ph. mā

esse quasi posteriora sua causa. Ro cy Caietano, quod licet ag i genere causæ efficientis se habeat vt esse seu ponere in ao pos, et sit posterior poa et ab illa dependeat; in genere causæ finalis è prior, qa poa est res ag, seu ppta operari, qui è ag agitarq, a quo ipsi poa dependet.

Quæo 5.a de potentijs anæ vegetatiuæ.

Aliis veis quot sint pos ag vegetaus

1. Sic 2o; res ut pos ani vegetaus nppe nutriva augmentiva et gna vai. Sic omia Philosophi cy Ptole hic text. 34. et P. Dc ibidq Erpbatur qa pos vegetaus darq ii viventi, et se ipsy et ipsi servet; ad ad h 3. de et pos vsibus et reproductiva. Ro mie: vivis se ipsy servari setaservando posse; deperdimus q calore nitalq, vsu sitione alimenti in q sitq subtraq, et ad h nesa è pia nutritiè, deind in suy ee servari in esse debet quatenus sitq et ad h è nes. pia augmentiva; cum qd servaqi vsi vsibus è pia gerere quæ posit abs vitalis gdure: q.

2. Sed non cy D. Sha hic lec. 7.a quod gerere illi sit alys in specie, et frigidi, pueri, eunuchi et mulieriq sterilisq, quæ masculinæ vulgo vocqd, aut ani nolis et alijs infusoriis animalibq; et h ob qa ni sive pos secay expediq, aly adhuc et aliis pia gerava, et i multis. Nota enim sub assignatis pos quæ omia alia pia, seu vice illis exercipere, nimiq pro sub pia non. Sed nutritiva, accretiva digestiva et expulsiva. Propia gerata, multiplicativa, immutativa et fixa. Augmentativa et alterativa et expulsiva, quæ nutritiva exercuit.

3. Deinde vires sic explat D. Th: attenuata eni a calore in tempore e respiratione illud retinet donec digerat; digestiva digerit, et expulsiva fæces eniti expellit et alimento accidunt. Ex exercitiisq ad generatio eminuit generat semp ipsi ipsi eripi, et illud eniti expt, immutativa vi permisset vitatus quæ si in seminibq, eas attemperando sm quod ad plexiti cibi mtri conveniat formandi oenit, et fixa ex sic gmiori seminibq membra fiat, et stipatat. Omnes iteq vires, et similes pos gq differuiq specie differuiq, eo quod respicit tion ta specie dictio quo fale assignabit si attendas dicta.

2. Dubitabit 1o: in quo distingt pos vegetauq? Ro: re ipsaq nota q.t P.2.t 2.e 2.e qq. cap 73. Bpsq nonat calorq: i analisi et elementaq eclesiq et nalq, quæ Pr hoc Bpliciter xt ipsi intelligentiq sly è i munere et vivere, sicut ei ana rza una cy sit vegetat sentit, et discurrit, qa eminentia est i menere è Bpsi: sic idq calor nalis assumit et dissolvit sicut elementalis, movet ad decaiaq ipsi a vivere eclesiæ; ac semq qa nalis gnat carnes et gna in instrumpcy anis.

5. Dico pos vegetaus ni distingt i temperamto fixq qualitatq, aut i calore nali, sed i alijs qualitatibq eminentioribq et vitalibq, quæ calore et temperamto vtqd 5.q.79 instrumto. Quæ ex ho hic exp. 53. ubi 2. t. lec. 9.a et ao è: qa exercita fit vitalia, ni exercita distata fit vitalia; sed operatio, quæ i fixq anq vegetiuq ni exercita fit vitalia: ergo ni exercita vivere fit vitalia. Patego: sed calor elementaris aut temperampcy fixq jalitq non è alqd fit vitale: q pliter pos ni distingt in temperamto fixq qualitq aut i calore elementaris. Ita pergo sed supponimq calorq nalq alia non ee a calore elementaris: ergo nec i calore nali distingt pliter pos.

6. Dubitabit Ro: an sit magis nile gerere alia quæ nutriri et augmentari? Ro: affave cy Apostle hic text. 35. et 2.t. 2.e 1.a q.q. 60. ar. 5.o ubi ait: una quæq pte diligit natæ tota plaqq se; et quodlibet singulare natæ diligit plq by sup spei quæ by suy singulare; sed i nutritiq et augmentaq est vitis by suy singulare sive vivaqs gpsi indidit per generatio et exercitiq speciem ergo istq magis diligit quæ illq. Sic sed illud è nali mq epo cogq ejusq in quod magis pendet et tendit natura: ergo ge-

serare è valimq; corporis, sive magis naturale quod nutritii et augmentari

7. Ob:

ag gerandi inferre subito nocumento q.a per illos corporis maxe debilitet et languescere; seeq ag nutriendi et augmentandi ejus gerere ñ magis sed potius è minus nalis quod nutrio et augmentaro. Obiz: q.a homo obligat lege naturali ad sui conservaçon media naturae ita ut nlq ad hac obligatoe se possit eximere; sed nlq tenet ad graçe exercendq ~~potentiae~~ deserviri spei: ergo.

8. N.o eq quod infeto in matribq lacrymq sensellos filios in quo sebi diant; et tamq naturae filios è opq valde nale. igit cy ag gerandi cibo in oby one ut vlt servet spes maxe nalis è, amorsi subito nocumento inferat. Ad ofn. n.o mio q.o x.a snp theologorq ag cy D. Tha in additiobq ad 39 qes q. th. ar. 2.o dat precepty nale, quo homo tenet ad conservaçon spei media gerendae libere explenda; non tamq omnes hqmi precepto obstringunt, imo nec alq extiare, quando spei humq ñ timet affgi, tamq imminentes periculq obiendi specie humanq, tyc renexpt exempli etiq Monachi et moniales gerasi instituere, quomis quasi dio dio specto.

9. Desiderabis 3.o ubi subiectum qoq vegetaviq. R.o quod nutritiva et augmentativa subiectum in toto composito, sive in toto viventi et in singulis eiq partibq; gerantur vt solq subiectum; ea q.e apud quq semq quod et servat, ft. res servat ex eo quod vivens nutrit et auget sui omne suas partes: q pota nutritiva et augmentativa dispergi ii q omnes compositi partes; ond sicut omni detur quod tenqq tacto dispergi è per omnes corporis partes, q.a in quibus fit sensatio pnes ad tactq; ita q.d in quibus tenq ps fit nutritio et augmentatio dicendq è pdictas partes et per totq o et p singulas eiq pres diffusas.

10. 2.a pars omis è inter Phos et Medicos, et Qdam, q.a qq nata denegavit qoq gerandq ñ sensitiva potentia et generativa seminis; q. Nec ex quo genitiq coadar simile ge-

nerati in toto corpore, interna toti corporis inque qoq gerandq; q.a illa pars, q qua recidet pota gerandq è instrumentq tanq supporti, und q toto supposito agit, sicut ipsq semq, et instrumentq non sibi, sed ei cq è instrumentq similat effectq. q.o 6.o

Quæs 6.a de Speciebq intentionalibq.

Artus 1.o an ad omnq cognitionq necesse sint species impressæ

Quq de specibq intentionalibq in sequentibq passim incidit mgro tanq postulat, ne dubitq earq explanatq gratiamq. Varias h nop species significationes sortitur, et inqt Porphirio cap de spe. Inter alia significat eq species seu formamq aut statuq et conquerere a sua species nonat; und ulterius derivatq è nop ad significandq speciem repraesentativam alteq modo intentionali, q.a vlt repetat id quod fit è in obto, tqquq illiq situto, quq obnali, q.a vlt repetat id quod fit è in obto, tqquq illiq situto, quq obnali, q.a vlt repetat id quod docet Ptolem his, et exty ostendit eiq ee male, et pravq, quod docet Ptolem his, et explat exemplo annuli impressionis cuq fatq, et figuraq inserta, quq mq mq auteq et ferreq ex qua cera in illa relinquat.

Aenigmadi autem 2.

repraesentativa species omis appellat intentionalis, q.a ea mediante pota intellig seu attendit obto, dinitq in expressq et impressq. Expressa è itaq q cognitio producto, in quo tqquq in speculo aut repraesentat obtum; impressa vo quq sola in presenti discutienda venit, è quoq situto obti ichps exp.e ag primi tqquq optiq optimi adiuvat et extrahit potq, et in cognitionq pressumpat.

Species impressas negantq qui antiq, quorq alq et sensibilibq, alq et intelligibilibq, et tandq alii et omnibq loquuntur. Postremis 3.

suffraganti omnes corpusculares, q non ulias species admittunt pta impressises, aut memoria locales in sensoriis facta et pta mota corpusculorq und illq provenit. Quod tamq admittendq sint species ipsqq

ty sensiles, ty intelligiles dogma ē philosophiæ, et quasi præ ceteris
ay veniu stabilitq, nec ipsq ab Philosophis afferq, sed ab eiq Ph. gtq
quoq loca videri poss apud PP. Hæc ut verissima ē et omnino tenda.

2. Phæ 1.º omnis poa cognova debet aliquomodo intra se here obrū
quod cognoscit: cy enim cognio sit eig immanens per illg poa potest ad
cognosc obrū intra se: atq obrū plerumq non ē intra psq im ē præsentq
et extraneq: q debet intra exercere im de proprio quod her in specie. Ostat
q.a ut ait P. 2.º 1.º p. q. 84. ar. 2.º hoc animi omniq intuitu fieri
quod vide sile cognōd: cy ergo poa cognova tace sui non sit obrū si-
milis apparet ut similis fiat p ipsū superadditq ac denuo acquirq.

Phæ 2.º

5. q.a q.º quemq poa cognova sive senova sive intellova pte virtusq quam
debet habere omniq ut adiuvaq in aliquo genere causq, ut possit operari;
sed tale omniq ē spes impressa: q. Ho mar: q.a si poa cognova anima
habet ity cognoscendi omnino complerq vratq a 1.º instanti cognosc
et operaret in summo gradu ita ut nequq meliq; quapdmū
q.a substantia her animæ ity tacendi praeter omnino plenq et nullq
indigam dominij vratq a 1.º instanti pares tacit j gradu summo
nec omnino meliores. Sequelq autem ea maxime falsq, quis n videat

Pd

6. 3.º experientiis. 1.º j visu j quo maxē clarescit spēcies necessārs: ipse
enim licet obrū n mutet variis modis aliquid q variarē medij. Ex
nisi obscure cy mity ē nebulosity aut vapidity clare cy limpidity: ce-
nisi quasi divisity aut pacity cy mity ē nemulty, vel cy pte obiecti
cernit q media diaph densioris: apparet quasi mipte cy cernitur
q vitru polygonys apparet gradio cy p microscopiy: ac demy ut
alia omitty occultat penitq cy corpq opacy interponit. Hæc autem
varietas n ē unde umat nisi ex spēbq quæ ppta varia diversq mo-
dij quo diffundyt ad oculos diversimode personiys

Huc enim gtinet illis obri in speculo quæ sine reflexione spēcies ē generis
inexplicabilis. Diamō enim quis in speculo intuebit obrū a tergo positq, 7.
imo suimet oculos et oculty nisi dent spēs ab obrō missq quæ in spe-
culty incurrent, et innibi reflexentur, per lineas reflexas remittit ad
oculos et obrū inibi apparere faciant vel linea reflexionis incipit.
Hic vultq intuentis in speculo sic apparet, ut pārs eius dextera videat
sinistra, et e converso q.a sic a dextera faciei directe immittit spēs in
sinistra speculi ē regione positi, et a sinistra j dextera, atq ibiq in-
cipit linea reflexionis.

Dicet ad hæc omnia sufficere radios luminis ex 8.
obrō missos, aut remissos in speculo, et a speculo reflexos in oculos. Sed
quæro abs te an radij ipsi iacit ois regionem obrū seu proxime circum-
di, et splendi pōt ad oculos eius? si negabit ad ty oportet radii lumi-
nis? si affirmet: ipsi radij (quos ē a genere qualitatis modo supponi-
mus) erunt spēs visuales: ity ergo concedit spēs impendere.

Atq ita Scotistæ 9.
cy Scoto sentiunt quantq ad obrā lucida, lumq primarij genere mutq
ipsi rū lucis, et lumq tertiq rū tertij. Quid illos lux ē quæ lucido in
pter: lumq quod extra lucidū diffundit: lumq tertiq vocant radiq
pter: lumq quod extra lucidū diffundit: lumq tertiq vocant radiq
q recta linea pvenit a lucido, et q reflectit a corpe polito, et ter-
tio; tertiq quod a radiis ipsis spargit j omnē loci diffūs. Sed adhuc
hic modq dicendi displicet: ty: q.a ipse videmq obrā lucida quæ vis
lumq n perveniat ad visū, et cy nostru vel ex obscuro recessu cerni-
mus ipsq remotissimq. 10.

Nec ydeo dicere quod lumq ad oculq pervenit lumq
alq senuit. Ity t, quæ vis falso enq admissa, quomō spēs senuis, quæ
vis clarq et vividq, et accis j exemplo nuperro a igne. Ity: q.a ty iq
np aliquid simil videmq lumq tertiq extrema in medio: nec tamq
adest eye in oculis lumq tertiq. Ity: q.a cy Scotistæ agnoscant q
lumine tertio, et q colorib alias spēs ab omni lumine diffūs pacto

operq pro discedys a reliquis Philosophis ea. ipsum lucis.

11. 2a. experientia ē j auditu, q percipit sony vt distantq sive vt extrony in loco vbi edit a corpe sonoro vq. sony campanq in turri, sony vocis in colloquentis, sony citharq in domo proxima &c. ergo sing vt distans ocurrit ad audiritq origine media vicinore, vl effu alquo diffusso per mity vsq ad aures, vt advoeraritj accedys. Pergo: sed ñ ocurrit mio alio sono consimili, quo producat et propager in vsq ad aures: ē ocurrit mia ipē.

12. Ptat hpc mix: qa tali propagatione posita, vl ocurrit ad audiritq sola pte soni quo sensorium tangit; vl tota soni excentris q mody omiq agentis? si ly: ioly audiet song auri sgnus. si qy song citharq vqa perinde audierunt, ac si rocy mity citharis sonogq plony ēec; quod plane rnat experientiq. Hinc infere, quod song ñ ē alicq similis producq: ng aliquj song repercuoi fidiq j citharq distance (sive per se sive q ipsq iubet audiry) percipyerod vt extrons in toto medio, quadmity si aeqe color illq aliq q aerq diffunderet ad oiqy vsq. torq aer interiacp videret quasi ressi plong.

13. 3a. experientia ē sfaru et eo accidit P.D. hic lec. Co. Pg oda non aliter diffundi videt quo q expansione haliq aut substantiq fumi q quo a corpe odorifero exhalat et ē odoris vehiculq: non enj odor excedit odoris actiq qterj in aere q caret temperamto sapq qualitq ad qdmp odoris ngse: et idcirco evanescente halitu odorifero nilq remanet odor j aere. Et haliq aut fumq corporis odoratj non videt extendi prve ad distantq 50 vl ceris 500. milliariq j qua vultures vt ferunt odorq mortuq carnis percipiyt; vt enj inqt D. Thl. non noticent ad occupandq tantu spatij exigi tanq cadavex resolvere j fumaiq ecqp xnop: concludit q quod odoratio fit media ipē.

Hae-

dit quod pisces sub aqua sentiyt odorq esq j aere proximo ostutq; ond crocodilq ex aquis emergit ad odorq carnis exa porq: negt aurq odorifera exhalatio, vtpote ntq levis et calidq ferat deorsq per aquam frigidq nisi violenta impellat a causa extrinsica quq nilā ē j experimto crocodili. Alias experientias ea reliquas sentq omitto ne nimis ylixq videar.

15.

Ptq 1o: nilā ē necessas admittendā species: q reijci debet. Ptat ant 1o ~~in omnibus~~: ng in tactu gustu olfactu, et auditu ñ sentiyt obtā, nisi sint organo utqua: q patetyr q se immē cy patē contacte ad sensaop, cy nec illis proportio detur nec applicatio. 2o. intlq humanq cognoscit obtā varia quorq species ñ hēt vlt entia spiritualia, et entia racnis: cur ergo speciebq indigeat ad obtā reliqua? 3ptio: volyntas ñ indiget speciebq q nec intlq.

16.

Ad ant, ad 1m pb. nō ant, qa vt ex intentione dicendis patebit, nilq sensibile immē applicat organo sentiq, vt sentiat; verq tamq ē alqua obtā ex impressione seu inductione alquā alterā, tamq. priaqq sensu percipiant, vt quae in primis qualitatibq ad tactq spectant, nyquq sic sensatio abiq spē, quq nqse potest semel applicare q sibili. Ad 2q dic, intlq humq nihil cognoscit sine spē, vl propria vl aliena. Quid species propria obtā P. quq a tali obtā producit, vl saltq ratio instituta ē ad illud cognoscendq vqa species coloris j visu: diversa species aliena, quq propria ē alicq obtā, habet tamq omiq saltq analogiq aut symbolicq cy obtā P. ideoq quasi Qatio deserens ad obtq P. cognoscendq conferre, et imperfecte. Sic Deq cognoscq q species ex crās haustas poq rapit, bonitatis &c. Creatora limitate et imperfecte, attributis ipq et entia racnis q ipsq entis realis Creatoris semp Creatorendis.

17.

Ad 3tiam 2o. quod volyntatis ē propriq posse ad obtq et sic infer sympathia quodq tq vt illud attingat; intlq vl trahit res ad se et ideo requirit speciem ipsiq secundanqp, vt poi

et ipsiq

cognoxē et assimilando modo gaudere.

18. Rurs. 2o si intellig recipere species eas perpetuo retinerent, sed ita è falsum; alias intellig nunquam obliviscerentur obiectum, quorum species semel acquisivisset. Ad max: illa species perire non possent ex defectu subti corporis inconvertibilis, nec ex oppugnatione 2ae rei corporis 2ae rationes causes, nec ex defectu causae conservantis, cum non deserant ab obiectis, sed a deo: q species semel acquisitae semper maneant in intellectu.

19. Dica, mazè no mip, cum inclusa gdam non obiectae; nq intellig, quae semel indicis nunquam oblivisci defectu speciei, 6o tamen defectu adiuvis ad eam oriri requiri: quandoqdem intellig ipsa ita statu, neque nazè operari absque conversione ad phantasmata ut docet A.D. 1a p. q. 84. art. 7o. unde negat Mexiterere intellectum, qui ei coexistat operatio physica, et cum haec multoties laedat, et impediat ad operandum, eo ipso species intellectualis manet origo, donec anima separet a corpore. Adverte quod phantasia noe non significamus indicium peculiarem rem interna, q dictio noe volit specialiter insignire, sed quaecumq res interna, q etiam apud Phos phantasia noe significat.

20. Ex his inferes defatigationem, quae in contemplando obiecta, experimur, non aliunde provenire, quam ex eo quod phantasia operatione summopere spiritus vitales ipsi et interiores inferes etiam, i intellectum non exitari speciei (cum ex imperio voluntatis) qui phantasia conviller alia spe, intellectuali speci connata. Sed dices adhuc tota hac dta admissa, non evacuat difficultas oblivionis, exitationis et corruptionis in speciebus phantasia, et memoriae sensibus. Faceor, sed accipe quoad ita explicatur.

21. 1a causa exitationis è alcq humoris in corpore commotio, et exuberantia, quae cerebrum alterando q se et per fibras spiritus vasorum, aut fumos exitat species eidem humoris aliquarum organorum. Hinc melancholici tristia, sanguinei laeta, cho-

lerici atrocia frequentes meditantur, et eadem somniare solent. Ad eam causam reducenda è exitatio quoniam ab Angelo, et a daemone, quae nata fieri negat, nisi q motu localem humorum, aut spiritum.

22. 2a causa è affinitas, aut omnino species inter se quae affinitas, nihil aut enim obiectum, et quae modum, et ordinem, quo acquisitae fuerunt. Hinc ex adventu novae speciei excitantur priores aliae dudum sopitae ut cum ad aspectum noxii hominis redit memoria malorum, quae oli intulit. Hinc eam derivandam è caremata illae recursus speciem, quae q plurimum orationem fideliter è memoria recitat.

23. 3a causa è imperium voluntatis, quod, plurimum cognitae ostensa de obiecto antea cognito, vgr. de historia aliqua lecta, et audita intellig applicat et conquirit phantasiam ad resumendas species rerum, et circumstantiarum in particulari. Hinc provenit omnino illae mutationes et phantasiae, quae interdum speciei quasi amissae quaerimus, et quasi remotas advocamus: talis enim conatus voluntatis impetrare fit, et nihil è aliud quam attentio ad obiectum confusae cognitum, et cessatio a cogitationibus extraneis, quae cessatio et attentio valde adiuvat, ut species operatum reducantur ad oculum.

24. Haec intellexi non caret; sed nihil occurrit expeditum. Certe fortasse sine causam memoriae existentes, et quomodobe se gerant nihil efficiente nisi phantasmata species, modum externis spiritibus ab interno acquisitae: nam q colorem nunquam visum percepit quemadmodum possit nunquam recordabitur coloris nec species eius concipere affirmabit.

25. Ita sum corruptione speciem memoriae sensibus, certum è, eas non solum in morte perire omnes, sed multae eius accessu vitae penitus abolevi: quod cum non oriatur ex defectu cerebri conservantis (conservant enim species usque a deo) videndum est, unde

gveniat. Et in primis gvenire pōt ex defectu subtī nppe medullæ cerebri, quæ senij resolvūt ratōe caloris et q nutriōr separatur, sicut alijs corporis partes. Unde pri quæ partis resolutis inhærebant (non ē nesse, vt singulæ spēs ĵspiegt tori medullæ) consequentex perceyt.

26. Hinc spiritus aut vapōrēs cerebri ducirā retentiōr spēcy diuturnæ, q.ª medulla siccior ac vapōridior ñ in tale resolvūt. Hinc cy in senectute duxat memª rerum in puerili gestarum elapsa gvinq memª receptiy; causa ē potest senecta vapōridius alicq partis cerebri primōri, quæ resolvūtur diu retinetur, interea dy alicq denuo acquirq, q.ª diluniores tale dilabi tend.

27. Deind gvenire pōt ex accidentali dispōe subtī seu ex dfa dispōis in subtrō debitæ, vl ex adventu qualitatis huic dispōi 2.ª ūq. Hinc interdy accidit, vt ex morbo aliquō tota fere prognitorum memª prorsus amittat adeo vt vixi antea docissimi ne litteras qdē alphabeti agnoscant; quod tribui nequt mutatōi substantiali subtī, non ej credibile ē, ty subito vl ty brevi ty subtrāq cerebri fuisse mutatæ.

28. Neq 3.º: saltē tū audiēq non dicend spēs intentionales: q non ē textualitex vª nīa 2.º Pr ans: si reales spēs darent diffundorq in instanti sicut spēs colorūs; ac experientia ostat oppū; prius ej cerniq fulgur quæ audiamq tonitrum, qd tamē im. aut prius editur; et qui potest aspicit lignū cædentē prius templ cernit ictum securi, quæ sonitum audiat: ergo.

29. Nº ans. ad pbō nl mātē, cū inclusa pbatio ñ urget; q.ª spēs visuales in sui pōdere ñ dependent ab aliquo motu; ~~sicut spēs sono~~, sed a luce tantum, quæ diffundit instantanee; spēs autem auditibiles a motu dependent, et cū hæc ñ fiat in instanti sed in tpe. parti diffusio spēcy audibilēq in tempe fit. Hinc licet istiusmodi spēs flante vento 2.º sio phibeant accedere ad auditum, tamen spēs visibiles q.ª ñ dependent ĵ sui pōdere ab aliquo 2.º ūq hæreat.

Aliis 2.º varia dubiola resolvunt. 30.

Dubitabis 1.º: an spēs impressa sit fālis siluō obtī vl tantum virtualis? Rº quod relate ad obtū cū ē ppria et immēata ē fālis siluō; relate vº ad alia obtā ē siluō tantum virtualis. Rāō ē: q.ª spēs et ēe repræsentāti illiq debent adequari, cum spēs sit de linea repræsentāti, utpote ñ tū instarā, vt sit quæ vt ala reptēt: q spēs eo modo ē siluō, et repræsentāō, quo fuerit spēs: ergo tū obtī, cū fuerit fālis spēs, erit fālis siluō tū vº illiq cū fuerit virtualitex tantum spēs virtualitex tantum erit siluō. 31.

Hinc quando per spem cānī cognoscimus Deum, vl ens rationis q spēm entis realis, tunc spēs solum ē siluō fālis obtī cū ē ppria et immēata spēs, aliorum vº solum ē analoga, et virtualis. Rāō quando ĵ causa cognita vt tali cognoscitur effectus virtū ĵ illa orenti, spēs in vi cū sic cognoscunt effectus solum ē siluō fālis cū, effectus vl tantum virtualis aut eminentialis: sic Beati cognoscunt cānī ĵ ejus dinā et in vi ipsius quæ tunc ñ ē fālis similis cānī. 32.

Obt: spēs impressa ē velut semp obtī ex quo et pēā parit notitiā; sed semp ñ ē fālis siluō prōtis sed tantum virtualis aut causalis, quarenq mediante prōtione cautrāi cū cū ēquivalis fālis prōtionis: ergo spēs impressa non ē siluō fālis obtī. Dfāz: siluō fālis obtī repræsentat fālē obtū; sed spēs impressa ñ repræsentat fālē obtū, sed repræsentāō antecedit, q.ª fālis repræsentāō ig supponit pōq motū per spēm: q quod prius.

R° spem impressa assimilari semini n quoad omnia sed quoad aliqua, sic quoad causare effeve spem expressa in cy poa; non vero assimilat spes impressa umini j ft q d ee ee similis virtualis. Ratio hq e; q a qtao spei expressa p cognitos creatq n e qtao physca, sed intentionalis, et repraesentat, et cy obtu soly habet vale ee quae in spe jpsa, soly ipsi quae in spe impressa exit perfecte similes verbo seu spes expressa; unde spes impressa n tq e virtq obti, quq obtu in alio ee cui verbo producu similetur; qtao vero malis e qtao physca, quq tu assimilat fit physce qtanti, cu autem ft tale n sit j semine sed soly in se ipso, ipsi, et n semini eandem similis fatq.

Ad 3tam spem impressa reprae fit obtu, si in actu 2° sed j actu 1°, q a repraesentatio fit alis j actu 2° n fit, nisi mia cognitoe et spes impressa cognitos precedat, et recte j 3tam suadet, unde non potest dici mtu in quo sicut signu fitale nec mtu per quod, sicut instrumentale, q a e effeve movens potq, et sic omnis significatos antecedit; dicitur tamen et e prtu seu mtu quo pota iubari et terminate vice obti, et spes expressa fit silis producat; ex quo deducas spem impressa, et verbo ee fit silia.

Dubitabis 2°: an spes impressa repraesentet indivisibiliter obtu? Prae resoluos nota n ee dubiu de spebq intelligibilibq, ita q ej indivisibile sit q in edo, quq in repraendo, tq in ore ad subu, quq ad obtu, q a j-tave sit spirituales, et sit j intellu grave spirituali, repraentq 1° et per se goditurq indivisibiliter. Quare de solis spebq sensibilibq e dubitas, n qds sumptis subjective, et grave gliter supponitur ee divisibiles et extensq cy corporeq sint, et in subto corporeo, et ex obto corporeo causent, sed objective sumptis, seu j repraendo. Unde.

Dico spes impressa sensilis sm ee repraenty e indivisibilis, ita ut tota repraesentatio totu

obti sit in tota spe, et tota j quabt eiq p°. sic ante Chostu qq alij adhaerent. Pro ex ff. D.e lib. de sensu et sensato lec. 19. lit. H. ubi ait: sensq et intellq recipiyt fitu sensy spiritualiter et immaterialiter. sm ee quoddq intentionale. Quq verba cy intelligi nequeqe de spebq sensibilibq sm eatenus entitatq intelligenda sit de modo quo res males repraesentat.

Et hq

ejusmodi ratio. ng mtu repraendi spei non correspondet cy modo mali et divisibili, quq hbt obtu: ergo patet spei repraentis obtu n correspondent partibq divisibilibq obti sed spes repraetat indivisibiliter obtu divisibile. Pro ans: q a modq repraendi spei nihil e aliud quq modq quo in spe annect obtu male seu antqa elqdq obti mali j spe sed alio modo ejdi; sed aliq modq eendi ad obto mali e modq eendi immaterialis et jdivisibilis, et ejusmodi non correspondet cy modo mali et divisibili quq hbt obtu.

Obj: ng addito, et detracto alquo ex p.e obti si perseverat spes in novo repraetat illud quod addito et detractat repraesentat illiq quod detrahito; sed si spes eet j divisibilis j repraendo nihil repraesentare posset addi, et tamen si spes eet j divisibilis: ergo modq repraendi spei e immaterialis et jdivisibilis, et ejusmodi non correspondet cy modo mali et divisibili quq hbt obtu.

Obj: ng addito, et detracto alquo ex p.e obti si perseverat spes in novo repraetat illud quod addito et detractat repraesentat illiq quod detrahito; sed si spes eet j divisibilis j repraendo nihil repraesentare posset addi, et tamen si spes divisibiliter repraetat. Ofta: ng si spes producerent indivisibiliter: ergo spes divisibiliter repraetat. Ofta: ng si spes producerent indivisibiliter ab omnibq obti partibq qque clare repraetarent spes omnes obti partes, sed tt ad sensu apparet ee falsu; ng quandoqdq partes sepe clariq repraentat: ergo.

R° quod variatio obto p additionem et amotionem entis variat spem, q a cy hq ee 3tamen cy obto dy causat si obtu non gmanet idem q a adpetitio cessat, et spes evanescit, novaq producit j instanti. Ad 3tam adpetitio cessat, et spes evanescit, novaq producit j instanti. Ad 3tam ne mtu q a ptu mtu, et minus aproximatu partiu obti eatenus indivisibilis repraetio spei potest ee mtu et ming clara. Et qdq si arguatur cessare absurdum gbatur, deprehendit intellu ee divisibile, quandoqdq intro ang ut clare alij vero ming clare cognoscunt.

Dubitabis 3°: quq sit causa effeve

spēcies? Dico 1o spēs sensuum externorum immediate effective causantur a sensilibus obiectis ad exemplum patet ex Philo in 1 2ae lib. tract. 6o. dicit actiones sensuum operationis ex. gr. si noque sensibile et audibile sibi tres aut et reliqua sensilia. Et tract. 121. ait similiter aures et sensus omnes cuique habente colores aut humores aut sonos parte; sed non pertinent unumquodque illorum sed ingerit tale et sim. ergo cum pati et agere sint correlativa si sensus ab obiecto sensibili patitur obiectum sensile agit in sensum.

Sed non sic corporalia et materialia ita ut talis faciat sensum tale dicit sensile id est calidum aut colorem; sed solum ut faciat tale quale ipsum est sim. id est sim. fig. sine materia. et ibidem explicat P. Dr. Leon. 2q. ergo sensile externum agit in sensum externum imprimendo effective species. Et ratio est: quia cognitio fit per assimilationem ad speciem cognitam; sed hoc solum ab obiecto causatur in sensu; non causatur sui illius; alia est quae in se est fig. species: ergo.

Dico 2o species sensuum interiorum non causantur ab ipsis interioribus sensibus sed mediate causantur ab obiectis immediate a speciebus sensuum externorum in ipsis imaginis positis extra expressione et impressione. Sic Pontius Thomas et quidam ad 4m partem est dicta expressa D. Thomae lib. 3o a. ana. lec. 3a. circa finem dicentis: non separatur quod per aliquid extra sensum omnis species recepta in organo fiat in ipso quia omnes species partis sensitivae sunt passivae nec est possibile quod una pars sit activa et passiva.

Nec potest dici P. Sc. in primis verbis negare sensum interiorum agere sui ipsius id est quia sibi ipsi fiat species imaginis; non tamen quia est fiat ut alii sensibus asserunt. Nam Dr. Nagy 1a p. q. 79. ar. 3o ad 4m aiunt in pl. sensibus omnes potest esse passivae et alqd activum et alqd passivum. Sed activum prius intellectum sit illud agens non sibi fiat species sed illud passibile ita ab agente distinctum: quia non solum negat sensum agentem quia sibi fiat species imaginis, sed etiam quia est fiat alii sensui. Patet conclusio: quia in sensu in quo idem intellectum agens negat sensum agentis.

2a etiam patet ex D. Thoma 4o 2ae qq. capitulo dicit: sensile exercitium fit quia exercitiis sensibus ingerit aliquid quod in imaginatione et utitur in memoria thesaurum. Et ratio est: quia licet sensus interni exigant perfectiones species, quae extrinsecus hoc tamen maxime perfectio non requiritur linea sensilis singularis; nullum enim sensum erit iste non percipere res in visibili cum tamen intellectus: ergo obiectum quae quidem malitia potest sui species immittere in externum sensum, aliquid intentionaliter percipiunt potentiae etiam propria sensatione sensuum externorum alias perfectiones species diffundere in tota linea sensilis in sensum interiorum.

Dubitatur

bis 4o: an species impressae sint qualitates possit inhaerentes? Respondetur: et ratio est: quia species advenientes subiecto sensitivo aut cognoscentis id est illere statuto in eo esse substantiali: quia sit accidens; sed sit accidens, quae qualificat potentiam eam tendendo ad cognitionem: ergo sit qualitates splendens et tendentes potentiam ipsius inhaerentes. Et licet in spe ponit aliquid esse et tendentes potentiam ipsius inhaerentes non tamen est esse esse sed unum et idem diversimode entium et respectum; non tamen est esse esse sed unum et idem diversimode de diversitate.

Idem quidem quia est esse respectum species sit esse respectum naturale est ipsa entitas speciei quae se ipsa et sua natura est respectua obiectum cum est species; diversimode ut diversitate; nam dicit esse gravium illum quaerens diversitatem sui ipsum in se et absolute, sive ut res quaedam est; et esse respectum dicit quatenus est diversitatem in ordine ad obiectum cum est illud; et aut diversitas diversitatem non sufficiat ut eadem ita species educat et non educat, inhaereat et non inhaereat, sicut non sufficit ut idem educat et a nulla causa educat; imo est quod res entitas speciei quae est respectum educit et inhaerent.

Sed

nota quod esse respectum speciei non inhaerent quia respectum; nam esse respectum negatur ad mutuum speciei potest invenire in respectu, et de facto in-

venit in essa divina secundante divinum intellectum et in substantia Angelica cognoscit, ut omnes fere opinantur. Et ex quo inferunt quod illud munus speciei ex suo genere sua ratione realis non est extraneum ad ee accidentale inherens.

Alius 3.º quomodo species impressa deservit ad cognitionem?

Pro ratione dicitur: species impressa, tam sensibilis ut sensationis, quam intelligibilis ut intellectus deservit active efficienter. Sic omnes PP. tam domestici quam Extranei. Et videt expressa ut D. Thomas 1.ª q. 56. ar. 1.º et q. 84. a corpo. ar. 6.º ajentes: quando ab aliquo agente quem est primum actus; sicut calefactio mensuratur per modum caloris; similiter autem cognitio quae fit per quam cognoscitur est primum cognoscibile secundum quod; sicut calor calefactionis; et ideo oportet ut quando cognitio sit per modum formae quae est in cognoscente; sed calor est primum effectivum calefactionis: ergo et species impressa cognitionis.

Probatur ratione 1.º: q.ª quod introjicit aliquem activitatem potest ad aliquem actum effectivum deservire ad talem actum; cum sit introjicit perfectum potest in ee activitatis ad talem actum; qua ratione ostendimus lib. 7.º logic. ar. 2.º aliquem primum effectivum concurrere ad aliquem actum; sed species impressa introjicit aliquem activitatem potentiae ad cognitionem: ergo ad cognitionem deservit effective. 2.º q.ª x.º omnes philosophi ex D. Augustino assumptum: ab obiecto et potentia nascitur; sed sine efficientia non nascitur: ergo non et cognitio non natum a potentia sed etiam ab obiecto producitur effective.

Nunc sic: sed non producitur ab obiecto ut exemplar potentiae existentiae sed ut intellectum in ratione instantiae per suam speciem impressam; q.ª de ratione actus immanentis, et eius ratio maxime si sit virtualis est quod a principio introjicit efficiat et obiectum non poniturum intra potentiam cognitivam nec eam accidat nisi mediante specie impressa illius: ergo. Pater: nam verbum producitur per cognitionem, et in aliquam ut. ipsa cognitio est imago realis seu repraesentatio realis obiecti: ergo virtus adquate repraesentativa ~~illius~~ et effectiva illius non salvatur nisi in potentia ut similitudo in actu 1.º obiecti, quod fit per speciem impressam.

Pro confirmatione: Ly: q.ª virtus adquate repraesentativa cognitionis ea est, qua potest intelligere adquate potens producere in se realem similitudinem seu repraesentationem obiecti; sed non intelligere adquate potens producere in se eam realem similitudinem obiecti nisi ut similitudo in actu 1.º obiecti: ergo. Ly: q.ª ad rationem imaginis obiecti requiritur origo seu processio ex ipso obiecto; unde ait D. Th.ª 1.ª p. q. 35. ar. 1.º requiritur ad rationem imaginis origo q.ª ut Augustinus dicit in lib. 83. quaestionum unum ovum non est imago alterius quamvis non a potentia facta ex ratione fuit illa imago ovum ex obiecto quatenus nisi a potentia facta per speciem impressam obiecti similitudo actu 1.º obiecti: ergo.

Rationem 1.º: ad actum vitalem negat esse deservire potentiam non vitalem; sed species impressa non est vitalis ut q.ª 1.ª ar. 3.º probavimus; cognitio v.º est actus vitalis: ergo ad illam negat ut q.ª 1.ª ar. 3.º probavimus; cognitio v.º est actus vitalis: ergo ad illam negat species esse deservire. Primam: potentiae non supernaturalem negat esse in species esse deservire. Primam: potentiae non supernaturalem negat esse influere in actum supernaturalem: ergo similiter potentiae non vitalem negat esse deservire influere ad actum vitalem. R.º nego non et ee ad eam causam cuiuscumque quod omnes essentialiter in causam primam negat, alias omnes aut saltem omnes essentialiter in causam primam negat, alias omnes aut saltem omnes philosophi ponerent et partiales quoque partialiter causam; unde licet virtutem cognitionis non dimittat in quem potentiam hic in illam influere.

Sua-

ra in fine nec magis ad probandum ipsum anti nec conjugum; q.ª si potentiae naturalem posset influere in esse supernaturalem exigeret algo ipsum causare omnis ordinem exigit algo producere suum esse, quae exigentia supponit esse supernaturalem nec esse naturalem. Et quemadmodum potentiae hic existit sic magna exigentia cognitionis et naturalis. Et quemadmodum potentiae

sit sicut ꝓdux̃ aliq.d esse, ita adiuvari aliq.d a principio supernaturali, quod supernaturalitati cy principij quę esse obstat.

Non autem obstat nec actui nec principio virtuali quod exigat ab entre non virtuali et sic nec quod partialitera partialitate causę pertineatur ad virtuali in spē ñ virtuali. Hinc deduces virtutes adequate proprietatę cognitionis tractate in opusculo ex pōa, et spē, ex qq pōa influit in cognitionē sub ratione virtutis, et spēs sub ratione repraesentationis activę. Videre si lubet Mr. Tertre, tract. de charitate q.e 7.a §.o 8.o ubi aliquantulum satis efficaci huic argto affert.

Arg. 2.o: quęvis idea artificis sit similis artefacto, seu exemplato non concurrit effective ad artefactum ergo quęvis cognitio v.g verbum exeant similes speciei impressę hęc non concurrit effective. Permisso falso antecedenti n.o cog; ng artefactum è opus physicum et extensię acquirendę non è ita idoneum ut idea quę è praesentationalis influat in illud; at cognitio seu spēs expressa è intra lineam intentionalem, ut q.d ergo spēs impressa ñ poterit concurrere ad utrumque?

Arg. 3.o: spēs influens active in cognitionem influit in illam extra et in meatre cum nihil medietatis inter utrumque; sed nulla substantia creata valet immediate operari: ergo quando substantia creata exercet munus speciei, vi se hic esset Angeli ad sui cognitionem, ñ potest active concurrere ad cognitionem. Ad. 1.m quod quęvis substantia creata nequeat immediate operari p modum potentię elicientis operationem: potest tamen p modum obiecti extrinseci potentię.

Et ratio è: q.d ex 1.o sequeretur substantiam specialem ab operatione, et per consequens ee accidens, ut ex dictis in nra physica liquet; et 2.o autem it ñ sequitur: ng quod immediate concurrit p modum extrinseci et coadiuvantis potentię tunc spēs impressa concurrit, non recipit ex se operationem, ut specialem, cui subornatur, sed ut specialem, quod ~~ita~~ sub-

sistit

sistit et mensurat; ~~ñ tamen ibi subsistit sed obiectum respectu p quo spēs subsistit, sicut instrumentum ingenij tale, ñ sibi subornatur esse sed concurrit p tali.~~

Ad 2.o Dig. maior: influit in illam extra, et immediate si spēs sit substantia n.o major, si sit accidens, 2.o major et minor et n.o conjugatum spēs impressa tam accidentis quam substantialis effective ad cognitionem concurrit, cum ita discrimine quod spēs accidentis concurrit immediate, cum qua accidens potest potentię eliciendi subornari; at v.o spēs quę è substantia sicut in tanto influit mediate ñ è medio intellectus, ita in tanto obiectum et spēs intelligibilis influit effective mediante eodem intellectu.

Et ratio è: q.a intellectus dimanat a substantia Angeli ñ solum ut è intellectiva sed ut è intelligibilis tantum sui, et sine spēi superaddita, et sic sicut intellectus è virtus substantię Angelicę ut intellectus ita erit è virtus, qua ipsa ut intelligibilis influit effective. Addere opponetur quod duo munera ii a decretum speciei impressę: quorum, et practicum munus è unire et praestare obiectum potest. et ñ munus potest substantia Angeli per se ipsum, et ñ mio intellectu: ald è influere effective in cognitionem, et ñ potest mio intellectu, p quod influit a substantia Angeli cum speciei quasi vi, nyse cum vi eliciativa, quę dimanat a substantia ut intellectiva, et cum vi extrinseca, seu detracta, quę dimanat ab illa ut intelligibile.

Talis 2.a an spēs impressa identetur cum pōa, et obiecto?

Omnes species impressas sive sensibiles sive intelligibiles plerique dubium tangit; sed Scholastici moxp generaliter et intellectibiliter tantum litigium instituerunt ex eo decisione quid de sensibilibus debeat dici postabit. In ñ punctum ii pp.i enim ex nris tenentes intellectum actuatum spēi aliqui obiectum cum illa identificari, et mia illa cum ipso obiecto, non in ee naturali

sed j ee intelligili. 2° quoq;

Ad 2° cy omnia n. intellig non idpcant cy ipse et obro. Pcat 1°: ng ea quæ idencat posse separari et distingui; aut ea quæ separata sunt, aut distincta posse idencari, impossibile omninoq; sed illa separat ab obro, et ipse et rig in ee intelligili: q. nat idencari cy illis. Mix ee evidens: q. intellig existit n existere obro nec ipse obro. 3° mana et 1° grij ad 3 prop: q. ipsas e signy evidens ceteris distinctis: ergo quæ ex n idencant separari nequeunt.

Deinde gbo grij ad 3 prop: ng distinctio realis omnis rebus q qualias entitates cy omnes j eo quod una res n sit alia: q quandiu res qualias gratias n amittunt, n potest amittere distinctio realis inter se: ergo res semel natæ adinvicem nequeunt inter se idencari. Sphæ: q. posita relatione inter intellig et obrij sequeretur quod intellig videntis Dei idencaretur in aliquo 2° ee, nque in ee intelligili cy ipso Deo quod e absurdum ng quæ mente divinam nequeunt idencari.

Ad 2°: ng quæ sunt eadem tertio 3° sed entia rationis sunt ee ratione cy ee representativo eigdem: ergo si intellig illustrat cy ipse in ee representativo, rig idencat cy illa in ee encavo, quod 2° nii n admittunt. Nunq: intellig Petri intelligentis aut lapidis non idencat ex cy intellu Pauli rig intelligentis lapidis: ergo intellig Petri et Pauli n idencantur ex cy lapide rig in ee intelligili; ng quæ inter se n idpcant non potest idpcari cy 3°.

Ad q. 1°. Phi 3° c. ana text. 37. docet: ang ee quodq modo omnia sensilia et intelligibilia q. omnia q sensy et intellig cognoscit. et Comm. praeter explanat dicty Phi inqt: ex intellu et se intellecta fit magis vnum quam ex ma et fia; sed n potest fieri magis vnum quam ex ma et fia nisi q identarq: ergo intellig aliquomo idencat cy se intellecta.

Ad 2°: intellecty, et rig intellecty idpcari idpcare se semper n exp. substraccoty, sed exp. fig quæ e spes intelligibilis. Ejusmodi intellig et potentia qxe intelligere et obrij qxe intelligili sunt duo secreta quorum ~~secreta~~ substracta n entitates intellig et obrij fia v. illorum e spes intelligibilis qua intellig utitur j ad intelligendum et obrij ad intelligibile si spes sic impressa; si v. sit expressa intellig utitur ad intelligens et obrij ad intellectum. Hæc expoo e D. Thij in 4° dist. 49. q. 2. ar. 1°.

Dicet: ex h sequitur, quod ex intellu et se intellecta fiat vnum simpliciter. 2° A. Doctij loco qxe citato docentur ex ma et fia fieri vnum simpliciter non tantum ex intellu et se intellecta, ex qq resultat vnum sim q. Ad sequelam: q. idpcatio mana e, quæ vtra opposita; sed hic inter ma et fia utitur vnum simpliciter: q multo melius identitas. Dicit. seq. quod fiat vnum ejusmodi unitate cadente quidem supra fiam, 2° cadente supra materiam ex intellu et fia intelligili n°.

Ad gbo vnis Phi dicit. conveniendo modo. Unio ej inter intellig et se intellecta, si dicat extrema sumpta 1° 2° vero dicit uniones substantiarum quæ accentis e, et sim q; q. intellig actuatq. et quasi fiatq ipse ipsum ad illa ut subij ad fig accipit inter quæ e unio solum sim q. imo ex eo quod ex intellu et ipse fit vnum sim q. ut asserit D. Th. deducimus ee a mente illius j. intellu et ipsum n identari.

Ad q. 2°: cognoscentia nata n hæc fiat alioqui seu spes intelligibiles obrum, ita ut q h a non cognoscentibus disquirant, ut docet A. D. 1. p. q. 14. ar. 1°, sed h verificari nequit nisi cognoscens identetur cy fis alioqui, salto in ee intelligili: ergo. Ad mix: n potest h verificari per habere fiat alioqui q habitum; ng enim non intelligentibus h evenit ut patet in aere in quo inhærent spes visuales: ergo aliter habere fiat alioqui q identitas.

N°

mis ad gb. nō conguū; qa dat mihi intellectum habere fig p intellectum, et per identitatem, sic habere illa p modum cognitionis detrahit poam, et illa coadiuvantis pure transeunte, et obiecte jēe intelligibilis eā modo cognoscens hēc fras aliorum sic species, modo quo non hēc illas non cognoscens.

Dices: ēe fig in cognoscente n̄ intentive sed pure transeunte solum omnis fig, seu speci increatam, quod sint negat species creatis applicari. Dicit. ēe fram in cognoscente pure transeunte, et detraeunte puritate excludente jhperentiam, tq fralis, quod malis, seu identitatem solum operari fig increatam. Nō puritate excludente idem inferentiam in ppio genere intelligibili admittente tamen necessō inferentiam in ēe entis, et maxīe, seu idem ēe solum operari et nō quod hoc omnis fig creatam intelligibilis, quod qa intelligibilis non potest inferentiam.

Quōd 7.a de sensu, et sensibili in omni.

Ratiōs 1.a quid, et qōd sit sensus, et sensibile?

1. Sensus n̄ potest ap sensum. Et sensus j omni spirit a Phō suscepta species sine mā, ut cera sine ferro et auro annulli recipit figuram istam. Dicitur j internum et externum, qui sic appellatur ob qa externum immē tendit ad obiectum externum, et quia in se; et internum fras idolum seu exhibitum ipsum media, qua intra se recipit obiectum vel qa externum j exercēdo proprio corporis recedit, et in intendo externum. Ruxta sensum internum dicitur j sensum omnē imaginativum aestimativum, et memorā. Externum vō in visum auditum gustum, odoratum et tactum. Et qq omnia in sequenda singulatim agemus.

2. Nunc quaeres an sensus externi hōis excedant j perfectione sensus externos aliorum aliis? Ut certum ex Phō lib. de sensu et sensato docet D. Th. lec. 9a hō intellectum alia animalia habere vivacitatem tactus sicut et gustum, q tactus gdq ē olfactus cum potiorem illis. Et patet ex eo quod sensus tactus tanto ē certior, qa dispositio corporis ē magis temperata; sed anā hōis corpore perfectior exigit corpus perfectum temperatum: ẑ tactus et gustus perfectiores et vivacitatem n̄ j hōe quā in aliis animalibus.

3. Hinc deducit D. Th. quod intellectum hōis tanto ē alis magis apta mente, qto ē melioris tactus, qd apparet j his quī habent molles carnes. Quod qdp solum Aber illigi de mollitie carnis provenire ex debita tatum caliditatis mixtione, et ibidem explicat non vō a mollitie carnis provenire ex abundantia pituitae et humiditatis; alias femina quae frequentes humidiores n̄ virilis illo in perfectione intellectum excedere, cū oportet ostendere ē regulariter verum.

4. Patet p D. Th. qa odoratus j ani perficit p calidum igneum; ad odoratum hōis ex propinquitate ad cerebrum frigidius et humidius ē sicut et cerebrum hōis maius ē ōm animalium nā magnitudinis ergo odoratus hōis ē ita apta, ad percipiendum odores sicut odoratus aliorum animalium, ac sibīd nec ita perfectus. Ut reliquum sensus forte erit verum, licet n̄ undequaq illud Homēri.

Non sus auditu, lynx visu, simia gustu,
Vultur odoratu, praedit axanea tactu.

5. Sensile qd correlativum ē sensus, si sumatur p ipō sensibilitatem respectu obiectum, dicit sensile quē et fra tale; si vō sumatur p ipsa fra ē obiectum, ut potentia percipiendi per sensum dicitur tactilis, et fundamentum sensile. Ruxta eadem entia obiectum, quae immē dicitur sensibile externum, quatenus immutat immē sensum externum, dicit ergo sensile internum, quatenus mediante ipō recepta j externo sensu causat aliquid, qua immutat sensum internum

xª. dicta ax. 2º nº 40.

6. Sensibile ergo extranyum dividitur in sensibile ppriy dnē, et per accs. Sic Phg, hic text. 63. et ibi A.Dª. lec. 13. Sensibile ppriy ita ē ppriy omiq sensq ut ab alio sentiri ñ possit, ut color xū visq, sonq xupū audirq. Sensibile dnē ñ ē ppriy omiq sensq, sed app sentiri pōt, ut figura magnitudo motq, et quies: onē figura ogª attingitur a visu, et eniq a tactu. Sensibile per accs ē quod accit sensibili ppriō, quod per se sentitur sicut accit albō ppriē j. murgri pōq visiuq, quod sit hō, vt equq.

Alius 2º quæstiuncule alquē decidit.

7. Quæritur 1º: an sensibile phycē jmē portū supra sensy impedat sensaōē? Quæsitq gedis ex sensibq tqey extranis, q attingunt obia in se ipsis immē. Discedit eniq de immediate excludere ñ solu mū extranyum, sed eniq intranyum. Ly dnē corpq a sentiye distinq, et ipsi oriqnq, ut aer q mediat inter tonyum et colorq. Qy ē pōs ipsiq sensibū, uti se hēt caro analū presentis q sensy tactq ad ea quæ supra carnē ponuntur.

8. 2º: aptāde loquendo de omiq sensibq extranis sic exponit Phg in ñ 2º lib. text. 75. ubi A.Dª. lec. 15 dicit: distinguit quod similitudo se hēt j aliis sensibq, sicut j visu et dic, quod eadē accē ēē de sono et odore, sicut et de colore: nullu enim eorum sentit si tangat organu sensq. Potest tamē: qª sensq extranis alquomō immutētur, cy sint pōt cognosq inequalitē supra matē oblocē elevatq: ergo elevatōes ñ operatōes sensq, quq quoq alia operatio quæ phycē et malis.

9. Progreditur: sed operatio quæ phycē et malis excitat oratq phycū, et mālo assentit ad patū: q hunc ex-

cludit operatōes sensuū, ac sic ind eo dato ñ datur sensatio. Ofert: qª ideo pupilla et aliorū sensuū organa, nec sentiretur nec videntur qª omia phycē, et malis impedit sensaōē; vix enim assignari pōt alia ratio: ergo qª ceteri distinctē intra sensu, et sensile, ut fiat sensatio, sed hoc distinctē deficit, posito sensile immē phycē supra sensum: q. Sed 40.

Ob: qª lumē intrat oculū ad sensorium visq ut fiat visio, teste D.Ē lib. de sensu et sensato lec. 8ª, sed lumē sentit a visu: q. Ofert 1º qª percutio oculo scintillat alq splendq accidentes, q visu percipiunt et ñ supra oculū. 2º qª Phg dicit. lib. text. 15 docet quod oculq videt se ipsum: ergo poterit videre ex ipsi originq. R: quod lumē ñ tranat alquō corpē ē quod intrat oculū ad pupillū ñ autē ñ videt, ut immediat ē ipsi pupillū, sed sic ē medium videndi, et solu videt ut ē in mēo, vt obtō alquē tuly distinctē tranat. Ad 11.

Ad 1º Ofert 2º, scintillas accidentes ex percussione oculi in ipso visu ē, sed extra oculū, et sic videri posse: sicut analū ab oculis fulgoē, sed extra oculū, et sic videri posse: sicut analū ab oculis fulgoē, ex emicopia illū sentiye quatenq extra oculos diffundit, ñ quamq intra pupillū ē. Ad 2q Ofert dic, oculū se posse videri ñ pugnū ad sensorium sive organū sensq sed pugnū ad alias partes. Ob: tertiū: 12.

Phg si sensorium tactq sive carnē sit, sive nervū pungat aut sentit maximū dolor. Hoc res sapida supra linguam ponitur patet: ergo. R: in tactu et quæ tegit maiorē extraneū quū in alijs sensibq ut docet A.Dª. pp in locis; sed ñ tantū ut mū intranyum excludant ñ mū ē cutis, vt caro, et nervū sub carne latens ē organū ipsū ut postea dicū. Si autē sensile tangat immē nervū, vt tū tū tū ergo, et sic nullā fiet sensatio; vt tangit partū et illa non sentiet sentiet tamē pōs illi proximior. Ex qª pāt ad aliū de quinto. 13.

Quæritur 2º:

quomõ vehemps sensilẽ lędat sensũ? De modo lęsionis ingrmq? sensu lędi a vehempti sensili vt certu supponimus. Videmusq; lucis solarq nocere visui, unde fere Dionysius Siciliũ tyrannũ plurimos ex obscurimõ carcere repente in splendidimũ lumẽ eductos obcecasse. Igitur dubium ẽ an lęsio sensus causata a sensibili quacunq ẽ agens naturale, an ergo quacunq ẽ agens insponaneũ quatenus ad ly certu ẽ sensilia physicẽ applicata tangendo partes gustimq organo, sensu organu, et partes eiusq posse lędere et physice immutare p impulsionẽ suarũ qualitatũ naturaliũ?

12. Sugitur ad 2um 1.o quod vehemps sensilẽ p.se ratione actionis insponalis negat posse et dicere lędere sensu; 2.o vero indicere ex per accẽs. Ostat ex. p.se ex D. Thã in addito ad 3um partis q. 85. ar. 2.o ubi vt docet quomõ claritas corporis gloriosi et si excedens claritatẽ solis ñ offendat sicut ipsa visu aiit: <u>claritas intensa ñ offendit visu ingritu agitando ac aq, sed tm h magis delectat: offendit aut ingritu agitando nq calefaciendo, et dissolvendo organu tmq et digregando spiritus: et ideo claritas corporis gloriosi quatenus excedat claritatẽ solis tamq a sui nã ñ offendit visu sed demulcet.</u>

15. Ex qua patet aperte rationẽ a priori: q.a actio pure insponalis quatenus talis, erigit sit vehemps negat per se causare physicũ lęsionẽ sensus, aut physicẽ dissolvere eius organi temperamentũ: ergo vehemps sensile percipe 1.o Pr ant: ng physica lęsio sensus, sicut et eius corruptio ẽ pro natura, quia nãle temperamentũ sensus physicẽ patitur aut dissolvitur: q negat per se induci nisi ex vi actionis physicũ et naturalis; q.a actio et pro naturali habetur, sed actio pure insponalis dit q actũ per ad actũ physicũ ex nãle: ergo negat per se causare physicũ lęsionẽ sensus.

16. Quod autem vehemps sensilẽ possit ratione actionis insponalis

lędere indirecte, et per accẽs sensu, patet ex eo, quod potest sensus, s. pprtũ obiectũ superexcellũ, aut vehementũ, et pprtũ annuatũ spectũ; ita ni mirũ expectati, et attendere obiectũ, et mãtes intentũ adhibeat, quũ illius naturalis operandi modũ exigit: et tunc talis, ac tanta spirituum utilitas potest attrahi, tantaq copia calorũ affluere, et exactũ eius organi temperamentũ dissolvere, sed ñ ẽ indirecte et tantũ per accẽs lędit per actũ insponalẽ: q. Ex qua patet solui potest obiectũ adversus.

17. Superest 3.o: an sensus fiant idolũ, seu ipsũ expressũ? R.o affirmatiue de sensibus internis, et negatiue de externis. Ita Thomas D. Pater suarez et pp. Societatis contrarius sensus eius externos formare aliquũ pgrinale verbo impressũ quod modaliter tantũ ab operatione distinguitur. Rationes tamen expte pugnant a D. Thã pp in locis, ut patuit quodlibet 5. ar. 9. ad 89 vbi ait: <u>cognitio sensus exterioris perficitur per solũ immutationẽ sensus a sensibili unde p fieri quũ sibi a sensili expressiũ sensus; ñ autem ipse sensus exterior fit sibi aliquũ species sensilis ñ autem facit sibi imaginatiũ cuius fit ipsũ ad modũ sillẽ ẽ verbũ intellũ.</u>

18. Pr gritũ ad ostendũ partem: notũ idoli intellũ ipsũ seu imago impressa a pna producta, vt in ea cognoscant obiectũ; sed hęc non fiunt sensus externi, 1.o 2.o internis. Pr min: Ly: q.a nullũ experitur has in sensibus externis imagines, sicut eas in somnis experitur in sensibus internis. Ly: q.a pna eiusmodi expressio seu fiens imaginis indifferentem respicit obiectũ presens et absens; ng imagine aliud se fiata nihil obest ad obiectũ percepticũ quatenus sit absens; sed sensus externus (saltem naturalis) respicit obiectũ actuare presens, internus vero indifferentem respicit obiectũ presens et absens et experientia operatur ẽ: q.

19. Sed obi: obiectũ sensilẽ externum negat movere in ratione sensilis sensus externum nisi media specie impressa: ergo.

nec trahere sensationes nisi mera species expressa. Pro cuius quarto ideo fit quod obiectum negat esse sensile in actu nisi reddat tale per speciem ab ipso distinctam, sed quod quod per se non est sensile, fit actu; ergo reddit sensatum in actu per speciem expressam ex proprio vi ab ipso distincta. Sed hoc: negat obiectum principiare sensationem quae sit intra potentiam per speciem impressam: ergo nec sensationem trahere, quae sit intra potentiam per speciem expressam. Deinde ante dictum conquestus: nisi mera species expressa fiatur ab obiecto et indistincta ab impressa et fiatur a sensu, et distincta ab impressa, non cognoscitur.

20. Obiectum ergo fit, et exprimit sui illud, quod ipsi sensui imprimit et exprimit similem et per quod movet intentionaliter sensum, ipsumque similem impressam trahit. Unde ex ipsima species externa sensum et impressa, et expressa similem, duplexque exercet munus non tantum ut et regitur, quorum sit ipsi respondet quatenus est species impressa. Sed vero quatenus expressa. Ex quo nihil sequitur, qui non negamus speciem expressam ut obiectum sit in actu secundum sensatum, sed solum negamus quod sensum extentionaliter per speciem fiat, cum D. Th. expresse asserat non a sensu, sed ab obiecto fieri, et enim: per fit quae sibi assimilem expressimus sentit. Et per hoc ad confirmationem et ad Sed.

21. Tertio fit: an sensus sint reflexivi? reflexio hic accipitur per cognitionem propriae agendi potentiae sumi et exercite et late, et signare et intuitive sumpta exercite nihil est aliud quam expressa sui; quatenus enim ab agendi actu exterior per se ipsum ab illa alia reflexione redditur potentia expressius se videre atque id sentiens, et actu exercito tamen sit oculus non videat non obiectum et hoc sensu A. D. p. 10. & ovis. aa. 9. dixit: oculus videndo colorem videt se videre

22. Sumpta vero signate reflexio est cognitio, qua fit ex obiecto respectu propriae agendi de linea intentionali. Quod si respiciat agendi eiusdem potentiae reflexio propria est; impropria vero sensum proprium si respiciat agendi proprium quidem eiusdem suppositum sed alterum potentiae. Verum modo reflexionis signatae negant omnia sensibus externis: quia visus cognoscit nec

22.

aliquem potentiam sensatum videt, ut potest non sentiens sub eius sensili propria obiecti. Sensus vero interna cognoscit sine dubio sensationes externas, et quia recordatur obiecti, ut antea ipsum: Ita: quia bauru igitur apte audire quae trahere et meminit eius electionis, aut dolorem habitum.

23. Superest dubium, an ipsum intentiones suas eius ad reflexe cognoscat? Multi probabiliter affirmant quia ipse meminimus sensationes internas, vocant phantasiae. Dicens: memoria ex diquitur a phantasia, idemque gerentur eius ad cognoscere non tantum propriae eius. Sed vero: quia reflexiones experimur eius in eodem genere amuy; ng ipse meminimus nos meminisse, imaginamur, nos imaginari, vel fuisse imaginatos, et somniamus nos somniare, somniique ipsum reflexo somnio discutimus.

24. Nihilominus etiam tenendum est cum pro aliis sequentibus A. D. p. 66. cap. 66. non discimus generatim statuit intra sensum et intellectum quod intellectus sensum se ipsum cognoscit nec sunt operatus; intellectus autem cognoscit se ipsum et cognoscit se intelligere. Et pro eum nullum sensationem cognoscat sub obiecto ipsum cum est sensationem, non potest hoc ab illo reflexe cognosci. Nec allegata experientia (quae solum in hoc similitudinem non fuit Bauni) obstat; nam ad illa non ut memoriae venutur, sed intellectus, quae non semper ligant genium in somno ut docet A. D. p. p. 84. ex 8. ad 24, et pari ex eo quod in somnis aliquando recordamur syllogismorum in vigilia factorum, quae quidem non pertinent ad memoriam sensuum.

25. Tertio 5: an sensus falli possint et cur? quod obiecum? Certum est, quidquid dixerit Academici, sensum non semper decipi, nec fecerunt negare. Ita: quia mentem aliquem omnis scientia humana cum ab experientia primum trahat originem. Ita quia vel ipsa infallibilis nostra fidei sensum mediante adgaitur: nam ut ait Apost. ad Rom. 10. fides ex auditu, et iterum: quomodo credent ei quem non audierunt? Et Joannes epist. 1. cap. 1. testimonium sensuum allegat pro veritate rerum quas annuntiat.

Certum est 26.

erig Dn Epicureos, n ita se habere sensq cc. sensile vt nyquq p. beant occaõ exrandi. Sepe ej phenr: ty rae oryani praeae Cupoõ vt cy lorerieq alba vider vt pallida, et pqxerq dulcia gustae, vt amara: ty rae medij n rari puxi vt cy quis per vitry viride exnit ea viridia, ty rae distantiq iusto maioris, vt cy id nobis apparet pedalis tanty, q tanq longe maior e rezza: ty rae refracrionis aut reflexionis spery vt cy baculq aquq immersq ex pte, fractq appare aut curvq, et cy in speculis varie collocatis multifariq variant rerq figurq et magnitudines.

27. Sed cc. exorq insignodi notandq sry exrana seu falli occasionaliter nil aliud ee, qm ipsecio, sfuso, d. psqu o repugnqdi mo phebere jllrui occaõ exrgdi, qualq Bbere solet eg ipsq res. seu ipsa obtra, nq ut jqt AD. 4 p. q. 47. art. 1. oca 2: res pse n fallyt, 1o p accns; dqt m occaõ falsitatis eo, qd sibiruidq eoxy qerqt, quoxy n hqt exrig. Se imaqo picta, quq pany fideliter exprmit protorypy pe occaõ exrgdi Bbere.

28. Cerey e veniq fabricatq sry jexno falli n so falsitate maxiali, et pure apphysica, quae, diesfrir repugnqt ry, et nuce j se; 2o eg falsitate aliqualiter iudicatra, et fraali, sfeqte j aliqualiter ambiuoe, et sparaoe rni, ad altry. Ny pac, nq imaginaras multoties decipit, ut cy canis putat rmbrq ee hoe, et eg latrat. Deyqy eg sfrat, qd Dn. AD. Th. 4 p. q. 78. art 4: sry jxior cognoscit ipsiones cy quadq collaoe, et sparaoe: qo sry jxnq pe falli aliquali falsitate iudicatra.

29. Unde so restat dubitas cc. falsitq sry extrinsecy, quqqds iudicata ee n pe, ut ap. oes e jofesso. Cc. mtalq, seu pure apphysicq, dicqdy e, eg n speterre pse sib, extrnis cc. ny sensile, sre j mi, sre j qaxlaxi sypty; be 1o cc. sensile me, et p accns. Sfrat hycabertio ex D. Th. j h 2. lb. tept. 63. lect. 13. Et qds sry extrny cc. sensile ny j mi n pee p se falli, extrinsecy e, n m tsq, pe arjqerre ni colorarty, n audity, ni sonoy, et se alijs; alias qlbt sq, pea fenxi ex. sphsq sui obi.

Lucoda 30.

nc. cc. specus raoes ny sensilis pt sq, p se decipi arjqendorq & alia rq j rispu arjqendo nigredinq p albedine. Pri: qa poa naturalis e p se jdefectilis cc. obcy, qd 1o et p se respu, et cq fra 1o, et p se aua, 2o ita respit a sui sensile ny eg paxlaxiri sypty: 2o negt p se decipi cc. illud. Accedit: qa ita se het sq cc. sensilia ha, sr jtlq, cc. sspliq qdaxrq, teste AD. 4 p. q. 47. art 3, 3o jtlq j apphsoe sspliciis qdaxis p se n fallit: 2o ne sq, cc. sensibilia ha. 31.

Dixi p se, qa illum pee aliqdo p accns decipi cc. ny sensile. Dnr AD. loco citatis et sfrat ex exemplis allatis n. 26. 1o h. n e ita jtlqendy, ut sq, 1o e n arjqat ny sensile, 2o ita, ut illud n arjqat vbie, qd potq e exxare (1o Bbere occaõ exxoris) ca. sexerq, 1o applaõ ny sensilis, qm cc. ipsy sensile ny. Secyda 1o prs pbat: qa ideo sq, extrnq n pe cc. sensile ny p se decipi, qa sparaod ad illud, ut poa p se 2o defectilis, et cualis eq fra jsqoli; 3o h rao n cuxia j sensili mi, et p accns, cy p tinegt ad diversos sq: 2o sq extrnq p p se decipi cc. sensile mi, et p accns. Obji: 32.

Ues: si obcy 1o j debita distga, et medij 1o depuxarty, nullaq 2o j oryano sq, j dispoõ, psq, n decipiet cc. sensile me; et si ca reqra n adsyt eg decipiet cc. sensile ny: qo 1o sq p se decipit cc. ny sensile, 1o cc. sensile ~~p accns~~ omune n decipit p se. Dist. ane: j debita distga 33.

ga 1o. debita, ut arjqat sensile me, 2o ut arjqat sensile ny, nc. ans, et sqm. Stqte qppe debita distga, et cqteris reqris, ut arjqat debite sensile ny, n sqt reqra, ut debite arjqat sensile me, qua rae dixi, arjqpere pfecte lucq distqq, et magnitudq debite n arjqit, et ideq a fira, et alijs; qa semel auaro sua ha

fra, a qua ꝓfit ꝓ se 1.o defece, aliq; eccles ñ, et sic ñ pergit ꝓ se vita-
ri.

Quæs 8.a de sensibus externis.

Alius 1.a quid dicendum de visu.

1. Vis, definit pe: ut exterior percipiat, lucidi colorati. Et organum reddit in oculis, q. tribus ut fugit humoribus, 3.o tunicis, et duobus nervis, h. vlt. ꝓprios ordine. Primus humor dicit chrystalinus, q.a pellucidus, et est in sexto oculi intimus, 1.a tunica, quæ specularis, et aranea dicit ob eam tegi parum, et subtilius, ex qua, et humore chrystalino oculi spatium ad pupillam succedit 2.us humor, qui dicit vitreus, q.a vitrili liquefacti exprimit splendorem; et hic 2.a igitur tunica retina, seu reformi, sic dicta, q.a multis venulis, et arteriolis textura est intexta.

2. Sequitur 3.a tunica, quæ dicit vvea, seu choroides, q.a vitis foliculo vvæ, quæ vmq.e humorem intuetur vitreum vt, et chrystalinum cum tunicis tunicis; et q.a hæc vvea tunica ñ est pure transparens, sed aliquantulum colorata foramen hæc supra pupillam ne transeat, spectrum visualium impediat, et ex hac tunica denominat oculi nigri, sexulei vel. sunt hæc vbes tunicæ nascat 3.us humor dicit, albugineus, ꝓpter illitudinem albi ori, quo pupilla reliquos humores, et tunicas humectat ne ꝓ siccitatem debitum tenerum amittant 4.a sequitur tunica, quæ cornea dicit ꝓpter et solidius, et durius, et hæc est diaphana, per totum gerit oculum.

3. Ultima tunica alba est, et exterius protinus, quæ adnata vocat, quoniam totum oculum foris, ac munit, hæc q.e foramen pupillæ respondet, Nervi qui oculi vinculum cum cerebro, et mutis qui desiderant spiritum subtilium ad videndum necessarium, duum optici seu visorii, quorum vnum oritur a parte cerebri dextera, et alter a sinistra,

q. aliquantulum ꝓxime inter se nuptum, pontecq. separantur, et albi ad suum terminum oculum.

2. Nunc videamus, quinam ex partibus hucusq. enumeratis sint ad visum organum? Corpusculares hodierni quos fossa sequi nonnulis cum Peripateticis tenuiendum plerique docent visionem fieri in retina. Plures tamen ex vindex Modernis pro choroide pugnant. Cerum omnis ill.a cum Aristotele, et A. D.o docet, pro visionem ~~per et fit subiectum in pupilla, vacuum vel in capite quo duo nervi optici iunguntur~~ subiecuti in pupilla, qua parte communicat nervo optico. Ratio est q.a inter omnes partes oculi aptior est pupilla vt in illa exercetur visio, tum q.o ob sui diaphaneitatem, et claritatem aptior est ut ea recipiant species insolites. Tum q.a est extremis nobilior. Tum q.a est certum totum oculi: ergo.

5. Dicet: ergo est ipsa visiva q.a est ipsa pupilla. Similiter enim ipsa visio et ipsa species obtinet: videbit ergo ipsa obtinet. R.o quod portio visiva est vacuum, quatenus visio vacuum exit ab ea p.e in qua nervi optici iunguntur: unde A. D.s lib. de sensu et sensato lec. 5.a ait: prius pius (id est vacuum) visionis est x.a cerebri, ubi iunguntur duo nervi ex oculis procedentes. Et fit, et ipse est ipsa imaginata subornata omni radii in quo nullum est juvenis.

6. Ad id quod addit x.o in ipsi oculo et ipsum visionem, dupliciter fiem obtinet ex th tamen non est, quod geminis oculis aspicientis appareat ipsum. Cum ratio est: q.a uterque oculus ab eodem obtinet ex eodem loco per lineam rectam immutat in eadem oculum pupillam p.e ideoque ad eundem locum dirigit oculum visionis. Si tamen sinistra pupillam unius oculi violentia variet, vel elevando illum tepidum alia, vel aliter sepe obtinet quæ eadem lux ipsum apparet ex quo infero x.o aliquos antiquos visionem in exercuit in nervo optico ea p.e qua unicum est q.a tunc capit obtinet ipsum apparere non posset.

7. CC.a obtinet unum notandum, lucem non esse figuram subsistentem. Quod patet A. D.s hic lec. 12. ex eo, quod nulla figura subsistens est